

**สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล
พ.ศ. 2549**

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการกำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษา ได้ทำการศึกษาสมรรถนะการศึกษาของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ เพื่อทราบถึงสถานภาพของไทยในเวทีสากล และให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทยอย่างต่อเนื่อง ด้วยตระหนักดีว่า “การพัฒนาศักยภาพของคน” บนพื้นฐานของความเป็นจริงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศเพื่อเผชิญกับความท้าทายของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เอกสาร “สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2549” ฉบับนี้ เป็นผลของความพยายามดำเนินการที่ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาศักยภาพของคนไทยในเวทีสากล โดยในเอกสารฉบับนี้ได้นำเสนอข้อมูลพื้นฐานที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและยกระดับสมรรถนะการศึกษาไทยให้มีคุณภาพ มาตรฐานในระดับสากล

สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็น
ประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศโดยรวม ตลอดจนการ
พัฒนาสมรรถนะการศึกษาไทยไปสู่ทิศทางที่พึงประสงค์สำหรับผู้
เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

(นายอรุณ จันทวานิช)
เลขาธิการสภาการศึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะของประเทศไทยกับนานาชาติเพื่อสะท้อนให้เห็นศักยภาพของไทยในเวทีสากล และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาสมรรถนะการศึกษาไทยให้มีคุณภาพ มาตรฐานระดับสากล

ขอบเขตของการศึกษาเปรียบเทียบในเอกสารฉบับนี้ใช้ดัชนีของ International Institute for Management Development (IMD) เป็นหลัก เนื่องจากมีการดำเนินการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติเป็นประจำทุกปี และใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินจัดอันดับอย่างชัดเจน

การจัดอันดับความสามารถครั้งล่าสุดของ International Institute for Management Development (IMD) ใน พ.ศ. 2549 ครอบคลุม 53 ประเทศและ 8 เขตเศรษฐกิจที่มีความเจริญเทียบเท่ากับประเทศ ซึ่งในเอกสารนี้จะเรียกโดยรวมว่าเป็น 61 ประเทศ และเกณฑ์ที่ใช้วัดด้านการศึกษาไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2548 อย่างไรก็ตาม ในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา (Time Series) มีข้อพึงระวังในการนำข้อมูลอันดับของปี 2546 ไปใช้ เนื่องจากในปีดังกล่าวใช้วิธีการประเมินที่แตกต่างจากปีอื่นๆ

1. สมรรถนะของประเทศไทยในเวทีสากล

ผลการจัดอันดับใน พ.ศ. 2549 ซึ่งพิจารณาจาก 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ความสามารถด้านเศรษฐกิจ 2) ประสิทธิภาพภาครัฐ 3) ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ และ 4) โครงสร้างพื้นฐาน พบว่า สาธารณรัฐประชาชนจีน มีอันดับดีขึ้นมากที่สุดคือ 12 อันดับ (จากอันดับที่ 31 เป็นอันดับที่ 19) โดยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพภาคธุรกิจได้ถึง 20 อันดับ ในขณะที่ประเทศไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันลดลง 5 อันดับ (จากอันดับที่ 27 เป็นอันดับที่ 32) ทั้งนี้ อันดับความสามารถของไทย ระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 31, 30, 29, 27 และ 32 จากจำนวน 49, 60, 60, 60 และ 61 ประเทศตามลำดับ

สมรรถนะด้านเศรษฐกิจ พิจารณาจากดัชนี 5 กลุ่ม คือ 1) เศรษฐกิจภายในประเทศ 2) การค้าระหว่างประเทศ 3) การลงทุนระหว่างประเทศ 4) การจ้างงาน และ 5) ค่าครองชีพ โดยอันดับความสามารถในด้านเศรษฐกิจในปี 2549 เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกัน ไทยอยู่ในอันดับที่ 21 จาก 61 ประเทศเหนือกว่าเพียง ไต้หวัน เกาหลี ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ไทยยังมีปัจจัยเกื้อหนุนในด้านเศรษฐกิจ คือ อัตราการว่างงานต่ำ โดยอยู่ในอันดับที่ 1 ติดต่อกันมา 4 ปีแล้ว โดยในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีอัตราต่ำกว่าอัตราการว่างงานเฉลี่ยของประเทศที่เข้ารับการจัดอันดับ

สมรรถนะด้านประสิทธิภาพภาครัฐ พิจารณาจากดัชนี 5 กลุ่ม คือ 1) การเงินภาครัฐ 2) นโยบายการคลัง 3) กรอบการ

ดำเนินงานด้านสถาบัน 4) กฎ ระเบียบด้านธุรกิจ และ 5) กรอบ การดำเนินงานด้านสังคม โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐของไทยในปี 2549 อยู่ในอันดับ 21 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเดียวกัน ไทยมีอันดับเหนือกว่าไต้หวัน เจ้อเจียง อินเดีย ฟิลิปปินส์ เกาหลี และ อินโดนีเซีย ทั้งนี้ จุดแข็งของประสิทธิภาพภาครัฐของไทยคือ ประสิทธิภาพด้านภาษีอากรทั้งในด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ และ อัตราภาษีรายได้บุคคลธรรมดา

สมรรถนะด้านประสิทธิภาพภาครัฐ พิจารณาจากดัชนี 5 กลุ่ม คือ 1) ผลผลิตภาพและประสิทธิภาพ 2) ตลาดแรงงาน 3) การเงิน 4) การบริหารจัดการ และ 5) ทักษะคนและค่านิยม โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐของไทยใน พ.ศ. 2549 อยู่ใน อันดับที่ 28 เหนือกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน เจ้อเจียง ฟิลิปปินส์ เกาหลี และอินโดนีเซีย โดยจุดแข็งของสมรรถนะด้านธุรกิจของไทย อยู่ที่กำลังแรงงาน ทั้งในด้านสัดส่วนกำลังแรงงาน ชั่วโมงการทำงาน และการสร้างความพึงพอใจให้ผู้บริโภค

สมรรถนะด้านโครงสร้างพื้นฐาน พิจารณาจัดอันดับจาก ดัชนี 5 กลุ่ม คือ 1) โครงสร้างพื้นฐาน 2) โครงสร้างเทคโนโลยี 3) โครงสร้างวิทยาศาสตร์ 4) สุขภาพและสภาพแวดล้อม และ 5) การศึกษา โดยในปี 2549 ไทยอยู่ในอันดับที่ 48 จาก 61 ประเทศ เหนือกว่าเพียงเจ้อเจียง อินเดีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ทั้งนี้ จุดแข็งในด้านนี้ของไทยคือต้นทุนเทคโนโลยีและการสื่อสาร (โทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต) ต่ำ และความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ของเยาวชนที่ สูง อย่างไรก็ตาม จุดอ่อนที่จุดรั้งสมรรถนะในด้านนี้ของไทยคือด้าน

การวิจัย โดยไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่ำ และมีนักวิจัยน้อย

ทั้งนี้ ค่าสหสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะด้านการศึกษามีความสัมพันธ์กับโครงสร้างพื้นฐานในระดับสูงคือ 0.914 โดยมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะภาพรวมถึง 0.75 และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพภาครัฐและประสิทธิภาพภาคธุรกิจ 0.65 และ 0.66 ตามลำดับ ดังนั้น หากสามารถพัฒนาสมรรถนะการศึกษาให้สูงขึ้นย่อมส่งผลต่อสมรรถนะในโครงสร้างพื้นฐาน ประสิทธิภาพภาครัฐ ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ และสมรรถนะการแข่งขันในภาพรวมของประเทศด้วย

2. สมรรถนะการศึกษาของไทยในเวทีสากล

การประเมินความสามารถในการแข่งขันของ IMD พิจารณาด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบโครงสร้างพื้นฐาน โดยดัชนีด้านการศึกษาประกอบด้วยเกณฑ์ชีวิตที่รวบรวมด้วยวิธีการเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถนำมาคำนวณด้วยข้อมูลสถิติได้จำนวน 6 เกณฑ์ ได้แก่ 1) การลงทุนทางการศึกษา 2) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา 3) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา 4) การเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษา 5) ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา และ 6) การไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ และเกณฑ์ชีวิตที่รวบรวมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารระดับกลางและระดับสูงของประเทศต่างๆ ร่วมด้วยเทคนิค Delphi แล้วนำมาคำนวณคะแนน โดยกำหนดคะแนนเต็มที

10 คะแนน ซึ่งเกณฑ์ในกลุ่มนี้ประกอบด้วย 1) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษา 2) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย 3) ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ และ 4) การถ่ายโอนความรู้ระหว่างบริษัทธุรกิจกับมหาวิทยาลัย

อันดับการศึกษาของไทย ระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 อยู่ในอันดับที่ 41, 21, 48, 46 และ 48 จากจำนวน 49, 30, 60, 60 และ 61 ประเทศตามลำดับ และในปี 2549 อันดับด้านการศึกษาของไทยเหนือกว่าเพียงอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และฟิลิปปินส์ โดยสมรรถนะการศึกษาไทยมีผล ดังนี้

ด้านโอกาส ความเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรม

แนวโน้มของการจัดการศึกษาอย่างเสมอภาค ทั้งถึง และเป็นธรรมในภาพรวมของไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของการเข้าถึงการศึกษานอกระบบโรงเรียน แม้ว่าอัตราการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสุทธียังค่อนข้างต่ำ แต่ในรอบ 5 ปีมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากนี้ ประชากรวัยเรียนมีโอกาสดำเนินการศึกษามากขึ้นเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มว่าประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษานอกระบบโรงเรียนมากขึ้นด้วย ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่าควรมีการศึกษาเชิงลึกในเรื่องอัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ที่มีอัตราเพิ่มมากขึ้น จาก พ.ศ. 2547 ที่ร้อยละ 4.3 เป็นร้อยละ 7.4 ใน พ.ศ. 2548 และ 2549 แม้ว่าจะมีนโยบายส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย แล้วยังก็ตาม

อย่างไรก็ตาม กรอบการพิจารณาของ IMD พิจารณาดัชนีที่เกี่ยวข้องกับความเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรมเพียง 2 ดัชนี ซึ่งในความเป็นจริงมีดัชนีอีกมากที่จะชี้ถึงการจัดการศึกษาให้เสมอภาค ทั้งถึง และเป็นธรรม เช่น อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากร จำนวนผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับการศึกษา จำนวนนักเรียนนอกระบบโรงเรียน และโอกาสในการได้รับการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นต้น

ด้านคุณภาพการศึกษา

อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา ในปี 2549 ครู 1 คนต้องรับภาระนักเรียนจำนวน 21 คน โดยยังคงรับภาระหนักกว่ามาเลเซีย ใต้หวัน ฮองกง และญี่ปุ่นเล็กน้อย ในขณะที่อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษาพบว่า ครู 1 คนต้องรับภาระนักเรียน 21 คน รับภาระหนักกว่าอินเดียและฟิลิปปินส์ และเมื่อพิจารณาแล้วอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของไทยเป็นอัตราที่ไม่สูงนัก แต่จากผลการติดตามและประเมินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถึงสิ้นสุดปีงบประมาณ 2548 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่า การกระจายตัวของอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันมากระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังนั้น ในสภาพความเป็นจริงจึงยังคงมีปัญหาการขาดแคลนครู การมีครูไม่ครบชั้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาคุณภาพการศึกษานั้น ไม่สามารถพิจารณาเฉพาะอัตราส่วนครูต่อนักเรียน (Students-teacher Ratio) เนื่องจากมีดัชนีอื่นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมอีก เช่น ภาระงานของครู ซึ่ง พิจารณาจากดัชนีหลายตัว ได้แก่ 1) ขนาดของห้องเรียน (Class Size) 2) ชั่วโมงการทำงานของครู (Working Time) ซึ่งนับเวลา มาตรฐานโดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการสอน การตรวจการบ้าน การกำหนดงานที่จะสอน และ 3) เงินเดือนครู (Teachers' Salaries) เป็นตัวชี้วัดปัจจัยด้านขวัญและกำลังใจของครูได้ระดับหนึ่ง โดย สภากรรมการภาระงานของครูไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ เมื่อ พ.ศ. 2545 (Organization for Co-operation and Development : OECD, 2005) แสดงให้เห็นว่าขนาดของห้องเรียน (Class Size) ประถมศึกษาในสถานศึกษาของรัฐมีค่าเฉลี่ยของขนาดไม่ใหญ่มากนัก (22.9 คน) แต่ในสถานศึกษาเอกชนมีขนาดห้องเรียนใหญ่กว่า (36.9 คน) นอกจากนี้ ในระดับมัธยมศึกษาขนาดห้องเรียนของทั้ง สถานศึกษาของรัฐและเอกชนมีขนาดใหญ่ (41.5 และ 39 คน ตาม ลำดับ) สำหรับชั่วโมงการทำงานของครู (Working Time) พบว่า ครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นของไทยมีภาระงานจาก ชั่วโมงการสอนมาก (900 และ 1,100 ชั่วโมงต่อปี ตามลำดับ) เมื่อ เปรียบเทียบกับชั่วโมงการสอนของครูในระดับประถมศึกษาของกลุ่ม ประเทศ OECD (795 และ 701 ชั่วโมงต่อปีตามลำดับ) รวมทั้ง ชั่วโมงการสอนยังมากกว่าประเทศมาเลเซีย (782 และ 798 ชั่วโมง ต่อปีตามลำดับ) และญี่ปุ่น (648 และ 535 ชั่วโมงต่อปี ตามลำดับ) ด้วย นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภท

สามัญ ครูไทยมีชั่วโมงการทำงานสูงมาก (1,200 ชั่วโมงต่อปี) โดยสูงกว่าประเทศในกลุ่ม OECD เกือบ 2 เท่า และเมื่อพิจารณาเงินเดือนของครูผู้สอน (**Teachers' Salaries**) ที่ปรับด้วยค่าอำนาจซื้อ (PPP) แล้วพบว่า อัตราเงินเดือนขั้นต้นของครูไทยภาครัฐที่มีวุฒิปริญญาตรี ทั้งในระดับประถม มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายได้รับอัตราเงินเดือนขั้นต้นไม่สูง (6,048 ดอลลาร์สหรัฐ) โดยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (24, 287 และ 26,241-27,455 ดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ) แต่อัตราการเพิ่มเงินเดือนของครูไทยหลังจากมีประสบการณ์มาแล้ว 15 ปี นั้นสูงมาก คือ เพิ่มขึ้นจากเงินเดือนขั้นต้นถึง 2.21 เท่า ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (อัตราเพิ่ม 1.31, 1.35-1.43 เท่า ตามลำดับ)

นอกจากนี้ ผลการประเมินวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ในโครงการ **Program for International Student Assessment (PISA)** ครั้งล่าสุดเมื่อ พ.ศ. 2546 ยังไม่น่าพึงพอใจนัก โดยวิชาคณิตศาสตร์ไทยได้คะแนน 417 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD (500 คะแนน) ในขณะที่ฮ่องกง เกาหลี และญี่ปุ่น ต่างได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คือได้คะแนน 550, 542 และ 534 ตามลำดับ และผลการประเมินวิชาวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มที่สอดคล้องกัน โดยไทยได้คะแนน 429 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD (500 คะแนน) ในขณะที่ฮ่องกง เกาหลี และญี่ปุ่น ต่างได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คือได้คะแนน 539, 538 และ 548 ตามลำดับ ทั้งนี้ ข้อมูลจาก PISA ชี้ให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์มีความ

สัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ปกครองด้วย ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยนี้ หากสามารถเพิ่มปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรให้สูงขึ้น ในอนาคตระยะยาวจะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ได้ด้วย

สำหรับผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา ที่คิดจากประชากรอายุ 25-34 ปี ของไทยที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ในปี 2549 อยู่ที่ร้อยละ 18 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเอเชีย ไทยเหนือกว่าเพียงฟิลิปปินส์ อินเดีย มหाराษฏระ และอินโดนีเซีย เท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา จะพบว่า มีแนวโน้มดีขึ้นทุกปี (ร้อยละ 12, 13, 14.5, 14, และ 18 ตามลำดับ)

การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษา ผลการประเมินการในปี 2549 ไทยได้คะแนน 4.6 จากคะแนนเต็ม 10 แม้ว่า มีแนวโน้มดีขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเต็ม 10 ก็นับว่ายังเป็นคะแนนที่ต่ำ อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันไทยได้คะแนนมากกว่าเกาหลี ฟิลิปปินส์ แจวจีง สาธารณรัฐประชาชนจีน และอินโดนีเซีย เมื่อพิจารณาเชื่อมโยงกับอัตราการว่างงานที่เป็นจุดแข็งที่สุดของไทยเนื่องจากมีอัตราการว่างงานต่ำเป็นอันดับ 1 ติดต่อกันมา 4 ปี จึงสะท้อนให้เห็นในอีกมุมหนึ่งว่า ระบบการศึกษาของไทยสามารถผลิตแรงงานที่ตอบสนองต่อระบบเศรษฐกิจได้เช่นกัน

การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในปี 2549 ไทยได้คะแนน 5.28 จากคะแนนเต็ม 10 ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มในการตอบสนองความสามารถ

ในการแข่งขันมากขึ้น และตอบสนองต่อการแข่งขันมากกว่าฟิลิปปินส์
เจ้อเจียง ญี่ปุ่น เกาหลี อินโดนีเซีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน

**ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของ
ภาคธุรกิจ ไทยได้คะแนน 4.27 ในปี 2549 จากคะแนนเต็ม 10 โดย
ลดลง 1.24 คะแนน จากปี 2548 และเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาค
เดียวกันแล้วเหนือกว่าเพียงอินโดนีเซียและญี่ปุ่นเท่านั้น**

**การถ่ายโอนความรู้ระหว่างบริษัทธุรกิจกับมหาวิทยาลัย
ในปี 2549 ไทยมีการถ่ายโอนความรู้ระหว่างบริษัทธุรกิจกับ
มหาวิทยาลัยไม่มากนัก โดยได้คะแนน 4.39 จากคะแนนเต็ม 10 ซึ่ง
ในภูมิภาคเดียวกันเหนือกว่าเพียงสาธารณรัฐประชาชนจีน เจ้อเจียง
และอินโดนีเซีย**

อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดในการพิจารณาคูณภาพทางการศึกษา
ข้างต้น เป็นเพียงดัชนีส่วนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นภาพกว้างๆ แต่ในการ
กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยจำเป็นต้องอาศัย
ดัชนีอื่นๆ มาประกอบการพิจารณาอีกมาก อาทิเช่น ผลการประเมิน
คุณภาพการศึกษาภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ อัตราครุภัณฑ์นักเรียน ทั้งระดับ
ประถมและมัธยมศึกษาที่เฉลี่ยในภาพรวมของประเทศเป็นเครื่อง
ชี้วัดได้ระดับหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากหากอัตราการกระจายตัวของ
ครูในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพก็จะส่งผลต่อปัญหาเชิงคุณภาพ
การศึกษาได้เช่นกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในด้านการ
เตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยทั้งในเชิงโภชนาการ สมอองและ
กล้ามเนื้อต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาควบคู่

กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย เนื่องจากมีผลการวิจัยยืนยันอย่างชัดเจนว่าการพัฒนาสมองซึ่งมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการเรียนรู้นั้นต้องพัฒนาตั้งแต่อายุ 0-3 ปี หากไม่มีการพัฒนาสมองและภาวะโภชนาการของเด็กแต่วัยเยาว์จะส่งผลต่อพัฒนาการในการเรียนรู้ของเด็กด้วย

ด้านประสิทธิภาพการศึกษา

จากข้อมูลชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของไทยยังมีปัญหาในเรื่องประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัญหาส่งผลเชื่อมโยงกับด้านโอกาส ความเสมอภาค ทัวถึง และเป็นธรรมในการจัดการศึกษา และคุณภาพการศึกษา รวมทั้งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จุดรั้งสมรรถนะด้านการศึกษาของไทย

การลงทุนทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของไทยในภาครัฐต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) อยู่ที่ร้อยละ 4.1, 3.94, 4.12, 4.00 และ 3.9 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากงบประมาณรวมของทั้งประเทศใน พ.ศ. 2549 พบว่า รัฐได้จัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาสูงถึงร้อยละ 21.7 ของงบประมาณทั้งหมด หรือเกือบ 1 ใน 4 ของงบประมาณรวมทั้งประเทศ

สำหรับเส้นทางการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา พบว่า ประเทศส่วนใหญ่ยังคงให้กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทสำคัญในการดูแลการเงินและการงบประมาณทางการศึกษาโดยรวมของประเทศ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาในพื้นที่พบว่า ในทางปฏิบัติยังมีปัญหาในการสนับสนุนงบประมาณให้สถานศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการผ่านทางองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น เช่น การสนับสนุนคอมพิวเตอร์ให้กับสถานศึกษาต้องสนับสนุนโดยผ่านกระบวนการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สถานศึกษายืมคอมพิวเตอร์ใช้เนื่องจากติดขัดระเบียบปฏิบัติในการสนับสนุนโดยตรง

ข้อสังเกตในเรื่องประสิทธิภาพการลงทุนเพื่อการศึกษา เช่น เมื่อเปรียบเทียบกับสิงคโปร์จะพบว่าไทยลงทุนเพื่อการศึกษา (3.9 % GDP) มากกว่าสัดส่วนที่สิงคโปร์ (3.4 % GDP) ลงทุน แต่อันดับสมรรถนะการศึกษาของสิงคโปร์กลับดีกว่าไทยถึง 25 อันดับ (ไทย 48 สิงคโปร์ 13) นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับไอร์แลนด์ซึ่งลงทุนเพื่อการศึกษามากกว่าไทยด้วยสัดส่วนสูงกว่าเล็กน้อย (4.1 % GDP) แต่มีอันดับด้านการศึกษา (อันดับที่ 14) เหนือกว่าไทยถึง 24 อันดับ อย่างไรก็ตาม ในข้อเท็จจริงแม้สัดส่วนจะต่างกันเล็กน้อย แต่เม็ดเงินที่ลงทุนจริงแตกต่างกันมาก และโดยข้อเท็จจริงประเทศส่วนใหญ่จะรักษาระดับของอัตราการลงทุนทางการศึกษาไว้ ไม่ว่าจะรายได้เมื่อเปรียบเทียบกับอำนาจซื้อจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เนื่องจากการพัฒนาคนเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง นอกจากนี้ ประเทศฟินแลนด์ซึ่งได้รับการจัดอันดับด้านการศึกษาเป็นอันดับ 1 ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการศึกษามาก ดังจะเห็นได้จากการมีการลงทุนทางการศึกษาคิดเป็นร้อยละของ GDP ที่สูงสะสมมายาวนานหลายปี โดยในรอบ 6 ปี (พ.ศ. 2544-2549) การลงทุนทางการศึกษาของฟินแลนด์คิดเป็นร้อยละ 5.899, 5.9, 5.88, 6.346, 6.5 และ 6.6 ของ GDP ตามลำดับ

ทั้งนี้ ข้อมูลการลงทุนเพื่อการศึกษาคิดเป็นร้อยละต่อ GDP ต่อรายหัวนักเรียน (Public expenditure per student (% GDP per capita)) แสดงให้เห็นว่าการจัดสรรการลงทุนเพื่อการศึกษาของไทยเน้นลงทุนในระดับอุดมศึกษา (ร้อยละ 33) ในขณะที่ลงทุนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต่ำกว่า (ร้อยละ 16.5 และ 11.7 ตามลำดับ) และมีข้อสังเกตว่าการลงทุนในระดับประถมศึกษาของไทยมากกว่าระดับมัธยมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากประเทศส่วนใหญ่ที่ลงทุนระดับมัศึกษามากกว่าประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการลงทุนทางการศึกษาเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดในเรื่องความเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรม พบว่ามีแนวโน้มที่แสดงว่าหากลงทุนเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้น อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาสุทธิจะมากขึ้น และอัตราการไม่รู้หนังสือจะลดลงด้วย ซึ่งหมายถึงว่าหากลงทุนทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นมีแนวโน้มที่โอกาสการเข้าถึง ความเสมอภาค และความทั่วถึงทางการศึกษาจะสูงขึ้นด้วย

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการลงทุนทางการศึกษาเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ พบว่า

อัตราของครูต่อนักเรียนทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษาเฉลี่ยในภาพรวมของประเทศแม้อันดับจะไม่ดีนักแต่ค่าเฉลี่ยค่อนข้างดี ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงนั้น สถานศึกษาจำนวนมากยังขาดแคลนครู แสดงให้เห็นว่าอาจมีปัญหานี้เนื่องจากอัตราการกระจายตัวของครูในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการติดตามและประเมินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่ประกาศใช้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถึงสิ้นสุดปีงบประมาณ 2548 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่น่าพึงพอใจ รวมทั้งพบว่าการกระจายตัวของอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันมากระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา

ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เมื่อพิจารณาการลงทุนทางการศึกษากับคะแนนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในโครงการ PISA พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนกับผลสัมฤทธิ์ (คะแนน) อย่างชัดเจน โดยประเทศที่ลงทุนทางการศึกษาด้วยอัตราร้อยละของ GDP สูงคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มักจะสูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาการลงทุนเพื่อการศึกษาพร้อมกับผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษาแล้วแตกต่างกันออกไป เช่น สิงคโปร์ลงทุนน้อยกว่าไทย แต่มีผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษาสูงกว่าไทย และในขณะเดียวกันบราซิล แอฟริกาใต้ และโปรตุเกสซึ่งลงทุนด้านการศึกษามากกว่าไทยก็มีผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษาดำกว่าไทย

ทั้งนี้ การพิจารณาการลงทุนเพื่อการศึกษาในลักษณะร้อยละของ GDP สามารถชี้ให้เห็นภาพในเชิงมหภาคได้ระดับหนึ่ง และแม้ว่าการลงทุนเพื่อการศึกษาในระดับพื้นฐานจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ก็ยังเป็นเพียงปัจจัยส่วนหนึ่งในการพิจารณาประสิทธิภาพของการลงทุนทางการศึกษาเท่านั้น ซึ่งการพิจารณาประสิทธิภาพยังต้องพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น

1. งบประมาณของรัฐที่ลงทุนเพื่อศึกษานั้นเป็นเพียงงบประมาณส่วนหนึ่ง แต่ไม่ได้แสดงถึงภาพการลงทุนที่แท้จริง

เนื่องจากครอบครัว และผู้ปกครองได้ลงทุนเพื่อการศึกษาจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่สำหรับประเทศไทย การลงทุนเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการโดยรัฐ ซึ่งยังขาดความร่วมมือจากภาคส่วนอื่นๆ

2. การลงทุนทางการศึกษามุ่งไปที่การยกระดับความสามารถของผู้เรียนโดยตรงหรือมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ ในข้อเท็จจริงพบว่า การลงทุนเพื่อการศึกษาของไทยโดยเฉพาะ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นงบบุคลากรถึงร้อยละ 84

3. สภาพเศรษฐกิจและสังคมซึ่งหากมีช่องว่างของรายได้มากอาจส่งผลกับความพร้อมทางการเรียนของเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาส โดยในปัจจุบัน ไทยยังมีเด็กในกลุ่มยากจนและด้อยโอกาสเป็นจำนวนถึงประมาณร้อยละ 26.23

4. การสร้างแรงจูงใจให้เด็กตั้งใจเรียนและให้ผู้ปกครองส่งเสริมสนับสนุน และลงทุนเพื่อการศึกษาให้กับเด็กในปกครอง

ประเด็นพิจารณาเชิงนโยบาย

ด้านโอกาส ความเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรม

1. การพิจารณาค่าสถิติจากเอกสารซึ่งมาจากแหล่งที่แตกต่างกัน ไม่สามารถเปรียบเทียบกันโดยตรง เนื่องจากความแตกต่างในค่าตัวเลขและสถิติที่ใช้ ซึ่งอาจส่งผลให้ตัวเลขมีค่าที่ผันแปรต่างกัน ดังนี้

1.1 อัตราส่วนการเข้าเรียนที่ใช้ในการเปรียบเทียบจัดอันดับของสถาบัน IMD ใช้อัตราส่วนสุทธิ (Net enrolment) ใน

ขณะที่อัตราส่วนการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยมักจะใช้ Gross enrolment จึงแตกต่างกัน

1.2 การแบ่งกลุ่มอายุในการพิจารณา อาจแตกต่างกัน เช่น อัตราการไม่รู้หนังสือในวัยผู้ใหญ่ IMD คิดจากประชากรกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป เป็นต้น

2. ประเทศไทยยังมีกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและยากจนในอัตราที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น ในความเป็นจริงแม้การลงทุนของภาครัฐอาจใกล้เคียงกัน แต่โอกาสก็ยังคงต่างกันมาก เนื่องจาก

2.1 ทักษะคิดในการดำรงชีวิตที่ต้องมุ่งทำงานหาเลี้ยงชีวิตและรับภาระครอบครัวมากกว่าความปรารถนาที่จะเข้าเรียน

2.2 การลงทุนเพื่อการศึกษาจากครอบครัวจะมีสัดส่วนน้อยกว่า เนื่องจากขาดความพร้อม ในขณะที่ประเทศซึ่งประชากรมีรายได้ครัวเรือนสูงมีความพร้อมในการลงทุนเพื่อศึกษามากกว่า ซึ่งการศึกษาเปรียบเทียบและการจัดอันดับนานาชาติพิจารณาเฉพาะการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยภาครัฐ ไม่ได้นำเรื่องการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยครอบครัวมาพิจารณา ทั้งๆ ที่ในประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่มีการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยครอบครัวค่อนข้างมาก

3. ข้อมูลจากธนาคารโลกชี้ให้เห็นว่าค่าตอบแทนการทำงานสำหรับผู้ที่ยังระดับมัธยมศึกษาที่ระดับประถมศึกษา มีความแตกต่างกันมากหลายเท่าตัว ดังนั้นหากสามารถขยายโอกาสให้ประชาชนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะเป็นอีกหนทางหนึ่งในการลดความยากจนและช่องว่างทางเศรษฐกิจ

4. ผลจากโครงการ PISA บ่งชี้อย่างชัดเจนว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น หากเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชากรในปัจจุบันแล้ว ในระยะยาวคุณภาพการศึกษาควรจะดีขึ้น

ด้านคุณภาพการศึกษา

1. ในการศึกษาเปรียบเทียบส่วนใหญ่จะพิจารณาค่าสถิติหรืออัตราส่วนต่างๆ ด้วยค่าเฉลี่ยในภาพรวม ซึ่งในความเป็นจริงมีปัจจัยที่ต้องพิจารณาเชิงลึกอีกมาก เช่น

1.1 ค่าเฉลี่ยของผลการเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ ซึ่งในความเป็นจริงพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไทยค่อนข้างกระจายตัวมาก ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรพิจารณาจัดกลุ่มในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากค่าเฉลี่ยไม่ได้แสดงภาพที่เป็นจริงเชิงลึก

1.2 อัตราส่วนครูต่อนักเรียน ซึ่งในความเป็นจริงพบว่าประเทศไทยมีอัตราส่วนแตกต่างกันมากในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังนั้น ในสภาพความเป็นจริงจึงยังมีพื้นที่ที่ขาดแคลนครูอยู่ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมถึงสถานศึกษาในเขตพื้นที่เสี่ยงภัย กันตาร หรือห่างไกลจากชุมชน ซึ่งในแต่ละแห่งยังจำเป็นต้องมีครูแม่จำนวนนักเรียนจะน้อยมาก จึงเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาร่วมด้วย

2. การลงทุนเพื่อการศึกษาในประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่มีการลงทุนสะสมมาอย่างยาวนานจึงมีรากฐานที่เข้มแข็งแล้ว รวมทั้ง

ประชากรส่วนใหญ่มีโอกาสในการเข้ารับการศึกษาเกือบร้อยละ 100 อยู่แล้ว ดังนั้น การลงทุนเพื่อการศึกษาในปัจจุบันจึงสามารถทุ่มเม็ดเงินลงทุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาโดยตรง ในขณะที่ประเทศไทยยังต้องแบ่งการลงทุนเพื่อการขยายโอกาสการศึกษาให้ทั่วถึง และในขณะเดียวกันการลงทุนเพื่อการศึกษาของไทย โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่เป็นงบประมาณบุคลากร ดังนั้น สัดส่วนการลงทุนที่เหลือเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในความเป็นจริงจึงไม่มาก นอกจากนี้ การลงทุนเพื่อการศึกษาโดยครอบครัวของประเทศที่พัฒนาแล้วจะมากกว่าเนื่องจากมีความพร้อม ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งในการลงทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการที่ประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่ลงทุนต่อหัวนักเรียนค่อนข้างสูง เช่น ประเทศฟินแลนด์ ซึ่งได้รับการจัดให้เป็นอันดับ 1 ด้านการศึกษานั้น ได้ลงทุนค่าใช้จ่ายหัวในอัตราร้อยละ 17.8, 26.3 และ 37.5 ของ GDP (per capita) ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยลงทุนร้อยละ 16.5, 11.7 และ 33 ของ GDP (per capita) ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาตามลำดับ

ด้านประสิทธิภาพการศึกษา

1. การลงทุนเพื่อการศึกษาควรมุ่งที่ การยกระดับความสามารถของผู้เรียนโดยตรง เช่น สื่อ อุปกรณ์ การพัฒนาครู และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน จึงจะมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้

2. การปรับระบบจัดสรรทรัพยากรใหม่เพื่อความเหมาะสม เนื่องจาก

2.1 ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมของไทยยังมีช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนมาก ดังนั้นจึงยังมีกลุ่มเด็กด้อยโอกาสที่ผู้ปกครองไม่มีค่าใช้จ่ายสนับสนุนด้านการเรียน และขาดความพร้อมทางการเรียนถึงร้อยละ 26.23 โดยเด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ

2.2 หากพิจารณาผลสัมฤทธิ์ในโครงการ PISA และผลทดสอบ O-Net ที่ผ่านมาจะพบความแตกต่างของการได้คะแนนสูงสุดและต่ำสุดของเด็กไทยว่าแตกต่างกันมาก การพิจารณาเฉพาะค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่อย่างเดียวจะไม่ทราบถึงสภาพที่แท้จริง ดังนั้น ในการพิจารณาจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรจัดสรรทรัพยากรให้แตกต่างกันแทนที่จะเท่ากันหมด

3. การลงทุนเพื่อการศึกษาของไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการลงทุนโดยรัฐ ยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่นๆ ในขณะที่ประเทศซึ่งมีความพร้อมสูงมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาทั้งจากภาครัฐและเอกชน ดังนั้น โดยข้อเท็จจริงแล้ว ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนในกลุ่มประเทศที่เศรษฐกิจดีจึงสูงกว่าประเทศด้อยพัฒนาถึง 3-4 เท่า ถ้าหากสามารถจูงใจให้ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมร่วมลงทุนเพื่อการศึกษาได้ จะเป็นปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยตรง

4. การเพิ่มประสิทธิภาพค่าใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการศึกษา มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา ได้แก่ จะเพิ่มค่าใช้จ่ายในส่วนใด และลดค่าใช้จ่ายในส่วนใด ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยต้องปรับสัดส่วนงบประมาณให้เหมาะสมสำหรับการศึกษาแต่ละระดับ รวมทั้งปรับสัดส่วนงบประมาณในการบริหารจัดการเพื่อนำไปเพิ่มการลงทุนในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1) สร้างกลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ของเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยให้ครอบคลุมรอบด้าน

2) กำหนดนโยบายการยกระดับสมรรถนะการศึกษาไทยทั้งระบบ โดยดำเนินการดังนี้

(1) วิจัยนโยบายเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเชิงลึกในแต่ละด้านเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพทั้งระบบ

(2) ปรับระบบการจัดสรรทรัพยากร (Re-allocation Resources) ทั้งระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ แทนการจัดสรรทรัพยากรแบบเท่ากันหมด

(3) จัดให้มีระบบเฝ้าระวัง (Warning System) เพื่อเป็นกลไกในการประเมินและให้ความช่วยเหลือในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมถึงความมีประสิทธิภาพ

3) สร้างแรงจูงใจและปลุกฝังทัศนคติให้ทุกภาคส่วนของสังคมเห็นความสำคัญของการศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาอย่างกว้างขวาง

สารบัญ

คำนำ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ค
สารบัญ	บ
สารบัญตาราง	ผ
สารบัญแผนภูมิ	พ
สมรรถนะของประเทศไทยในเวทีสากล	1
1. สมรรถนะของประเทศไทยในเวทีสากล	2
สมรรถนะด้านเศรษฐกิจของไทย พ.ศ. 2545-2549	3
สมรรถนะด้านประสิทธิภาพภาครัฐของไทย พ.ศ. 2545-2549	5
สมรรถนะด้านประสิทธิภาพภาคธุรกิจของไทย พ.ศ. 2545-2549	6
สมรรถนะด้านโครงสร้างพื้นฐานของไทย พ.ศ. 2545-2549	8
2. สมรรถนะการศึกษาของไทยในเวทีสากล	10
ด้านความเสมอภาค ทัวถึง และเป็นธรรม	12
1) การเข้าเรียนสูทุทุระดับมัธยมศึกษา	12
2) การไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่	13

สารบัญ (ต่อ)

ด้านคุณภาพการศึกษา	15
1) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา	15
2) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา	16
3) ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา	17
4) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน ของระบบการศึกษา	21
5) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน ของการศึกษาระดับอุดมศึกษา	22
6) ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้ประกอบการ	24
7) การถ่ายโอนความรู้ระหว่างภาคธุรกิจ กับมหาวิทยาลัย	25
ด้านประสิทธิภาพการศึกษา	27
การลงทุนทางการศึกษา	27
3. บทวิเคราะห์สมรรถนะการศึกษาไทย	29
ความเสมอภาค ทั้งถึง และเป็นธรรม	30
คุณภาพการศึกษา	32
ประสิทธิภาพการศึกษา	43
4. ประเด็นพิจารณาเชิงนโยบาย	64
5. ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	73

สารบัญตาราง

ตารางความสัมพันธ์เชิงสถิติของสมรรถนะด้านต่าง ๆ	29
ตารางเปรียบเทียบอัตราการลงทุนทางการศึกษากับรายได้ ที่เปรียบเทียบกับอำนาจซื้อของนานาประเทศ พ.ศ. 2543-2549	54
ตารางค่าใช้จ่ายภาครัฐต่อรายหัวนักเรียน	55
ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติในภาพรวม พ.ศ. 2549	76
ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2549	77
ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านประสิทธิภาพภาครัฐ พ.ศ. 2549	78
ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านประสิทธิภาพภาครัฐกิจ พ.ศ. 2549	79
ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พ.ศ. 2549	80
ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านการศึกษา พ.ศ. 2549	81
ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2549	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2549	83
ตารางแสดงอันดับความสามารถด้านต่างๆ ของประเทศในเอเชีย พ.ศ. 2549	84
ตารางแสดงอันดับความสามารถด้านการศึกษา ของในเอเชีย พ.ศ. 2549	85
ตารางแสดงอันดับความสามารถด้านการศึกษา ของไทย พ.ศ. 2545-2549	86

สารบัญแนกฏี

อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย	
พ.ศ. 2545-2549	2
สมรรถนะในภาพรวมด้านต่างๆ ของไทยใน	
พ.ศ. 2549	3
อันดับสมรรถนะด้านเศรษฐกิจของไทย	
พ.ศ. 2545-2549	4
สมรรถนะด้านเศรษฐกิจไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ	
พ.ศ. 2549	4
อันดับสมรรถนะประสิทธิภาพภาครัฐของไทย	
พ.ศ. 2545-2549	5
ประสิทธิภาพภาครัฐของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ	
พ.ศ. 2549	6
อันดับสมรรถนะด้านธุรกิจของไทย	
พ.ศ. 2545-2549	7
ประสิทธิภาพภาคธุรกิจของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ	
พ.ศ. 2549	7
อันดับสมรรถนะด้านโครงสร้างพื้นฐานของไทย	
พ.ศ. 2545-2549	8
โครงสร้างพื้นฐานของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ	
พ.ศ. 2549	9

สารบัญแนบภูมิ (ต่อ)

อันดับสมรรถนะด้านการศึกษาของไทย พ.ศ. 2545-2549	11
เปรียบเทียบสมรรถนะการศึกษาไทยกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	11
อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิของไทย พ.ศ. 2545-2549	12
อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิเปรียบเทียบไทยกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	12
อัตราการไม่รู้หนังสือในวัยผู้ใหญ่ ของไทย พ.ศ. 2545-2549	14
อัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่เปรียบเทียบไทยกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	14
อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษาของไทย พ.ศ. 2545-2549	15
อัตราส่วนครูต่อนักเรียนระดับประถมศึกษาของไทย เปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	16
อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษาของไทย พ.ศ. 2545-2549	16

สารบัญแนบภูมิ (ต่อ)

อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษาของไทย เปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	17
ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2545-2549	18
ผลสัมฤทธิ์ของอุดมศึกษาไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	18
ผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ปี 2546	19
ผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2546	20
การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของ ระบบการศึกษาของไทย พ.ศ. 2545-2549	21
การตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน ของระบบการศึกษาไทย เปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	22
การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของการศึกษา ระดับอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2545-2549	23
การตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาไทย เปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	23

สารบัญแนบภูมิ (ต่อ)

ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ของผู้ประกอบการของไทย พ.ศ. 2548-2549	24
ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ของผู้ประกอบการของไทย เปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	25
การถ่ายโอนความรู้ระหว่างภาคธุรกิจกับมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2545-2549	26
การถ่ายโอนความรู้ระหว่างภาคธุรกิจกับมหาวิทยาลัยไทย เปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549	26
การลงทุนด้านการศึกษาของไทย	27
การจัดสรรงบประมาณของประเทศไทย พ.ศ. 2549	28
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี	44
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศมาเลเซีย	44
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศญี่ปุ่น	45
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศสหราชอาณาจักร	46

สารบัญแนบภูมิ (ต่อ)

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศนิวซีแลนด์	47
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศออสเตรเลีย	47
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศสหรัฐอเมริกา	48
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศฝรั่งเศส	49
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศไทย	50
อัตราการลงทุนทางการศึกษาเปรียบเทียบกับ กับอันดับสมรรถนะด้านการศึกษาของนานาชาติ	51
อัตราการลงทุนด้านการศึกษาเปรียบเทียบกับ กับผลิตภัณฑ์มวลรวมของนานาชาติ	52
อัตราการลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับ กับอัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิของนานาชาติ	57
อัตราการลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับ กับอัตราการไม่รู้หนังสือในวัยผู้ใหญ่ของนานาชาติ	58
การลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับ กับคะแนนคณิตศาสตร์ของนานาชาติ	60

สารบัญแนบภูมิ (ต่อ)

การลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบ กับคะแนนวิทยาศาสตร์ของนานาชาติ	61
การลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบ กับผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษา	62
อันดับสมรรถนะการแข่งขัน พ.ศ. 2549	75

สมรรถนะของประเทศไทยในเวทีสากล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะการแข่งขันของไทยกับนานาชาติเพื่อสะท้อนให้เห็นศักยภาพของไทยในเวทีสากล และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาสมรรถนะการศึกษาไทยให้มีคุณภาพ มาตรฐานระดับสากล

ขอบเขตของการศึกษาเปรียบเทียบในเอกสารฉบับนี้ใช้ดัชนีของ International Institute for Management Development (IMD) เป็นหลัก เนื่องจากมีการดำเนินการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติเป็นประจำทุกปี และใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินจัดอันดับอย่างชัดเจน

การพิจารณาจัดอันดับสมรรถนะการแข่งขันของ IMD พิจารณาด้วยดัชนีจาก 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ความสามารถด้านเศรษฐกิจ 2) ประสิทธิภาพภาครัฐ 3) ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ และ 4) โครงสร้างพื้นฐาน โดยมีการศึกษาเป็นเกณฑ์หนึ่งของดัชนีกลุ่มนี้ อย่างไรก็ตาม การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ IMD ในแต่ละปีจะมีความแตกต่างในส่วนของจำนวนประเทศ/เขตเศรษฐกิจ และจำนวนเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินอยู่บ้าง การจัดอันดับความสามารถครั้งล่าสุดใน พ.ศ. 2549 ครอบคลุม 53 ประเทศและ 8 เขตเศรษฐกิจที่มีความเจริญเทียบเท่ากับประเทศ โดยในเอกสารนี้จะเรียกโดยรวมว่าเป็น 61 ประเทศ ซึ่งการจัดอันดับใน พ.ศ. 2549 เกณฑ์ที่ใช้วัดด้านการศึกษาไม่

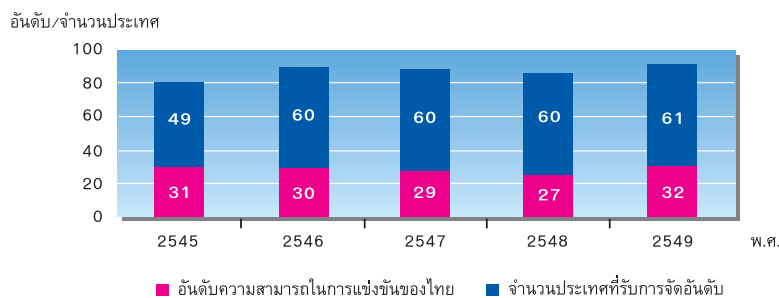

เปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม ในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา (Time Series) มีข้อพึงระวังในการนำข้อมูลอันดับของปี 2546 ไปใช้เนื่องจากในปีดังกล่าวใช้วิธีการประเมินที่แตกต่างจากปีอื่นๆ

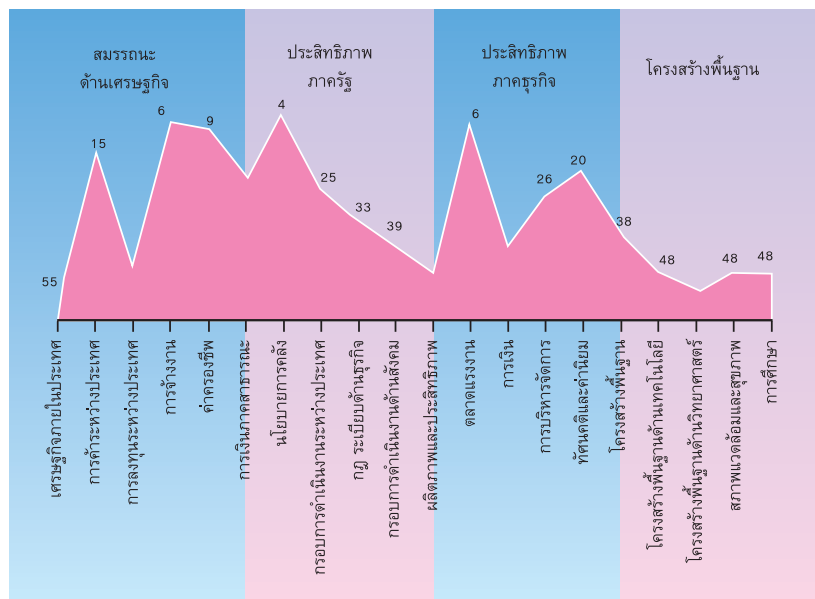
1. สมรรถนะของประเทศไทยในเวทีสากล

ผลการจัดอันดับใน พ.ศ. 2549 ซึ่งพิจารณาจาก 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความสามารถด้านเศรษฐกิจ 2) ประสิทธิภาพภาครัฐ 3) ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ และ 4) โครงสร้างพื้นฐาน พบว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน มีอันดับดีขึ้นมาที่สุดคือ 12 อันดับ (จากอันดับที่ 31 เป็นอันดับที่ 19) โดยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพภาคธุรกิจได้ถึง 20 อันดับ ในขณะที่ประเทศไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันลดลง 5 อันดับ (จากอันดับที่ 27 เป็นอันดับที่ 32) ทั้งนี้ อันดับความสามารถของไทย ระหว่าง

อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย พ.ศ. 2545-2549

พ.ศ. 2545-2549 ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 31, 30, 29, 27 และ 32 จากจำนวน 49, 60, 60, 60 และ 61 ประเทศตามลำดับ

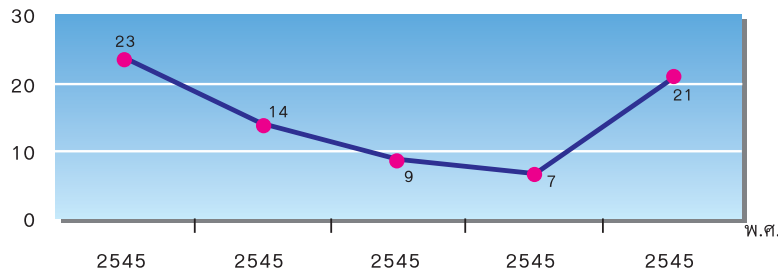
สำหรับสมรรถนะในภาพรวมด้านต่างๆ ของไทยใน พ.ศ. 2549 มีรายละเอียด ดังนี้

สมรรถนะด้านเศรษฐกิจ พิจารณาจากดัชนี 5 กลุ่ม คือ 1) เศรษฐกิจภายในประเทศ 2) การค้าระหว่างประเทศ 3) การลงทุนระหว่างประเทศ 4) การจ้างงาน และ 5) ค่าครองชีพ โดยอันดับความสามารถในด้านเศรษฐกิจ ในปี 2545 -2549 ของไทยอยู่ในอันดับที่ 23, 14, 9, 7 และ 21 จากจำนวน 49, 49, 60, 60 และ 61 ตามลำดับ

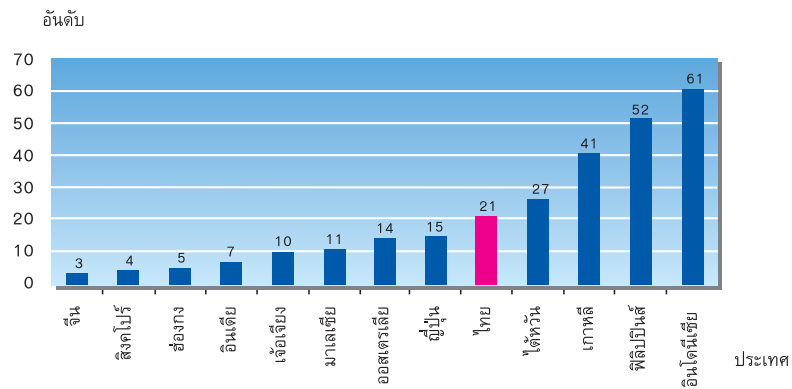

สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2549

อันดับสมรรถนะด้านเศรษฐกิจของไทย พ.ศ. 2545-2549

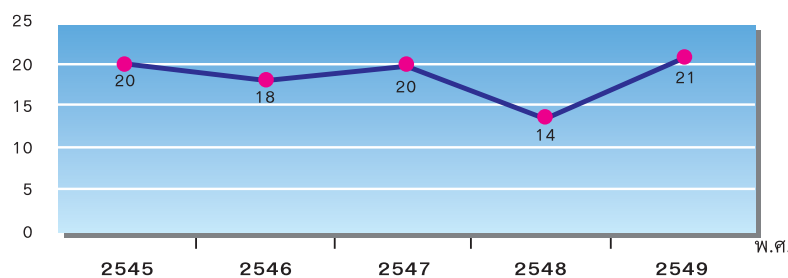
สมรรถนะด้านเศรษฐกิจไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

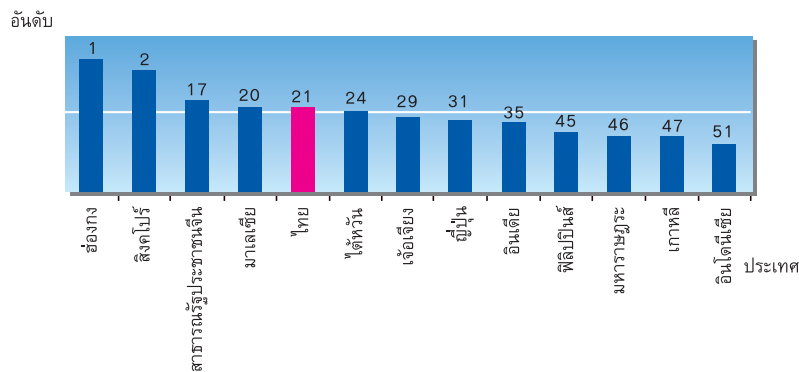
ในปี 2549 เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกัน ไทยมีอันดับเหนือเพียง ไต้หวัน เกาหลี ฟิlippินส์ และอินโดนีเซียเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ไทยมีปัจจัยเกื้อหนุนในด้านเศรษฐกิจคืออัตราการว่างงานต่ำ โดยในปี 2545-2549 อันดับของอัตราการว่างงานของไทยอยู่ในอันดับที่ 1 ติดต่อกันมา 4 ปีแล้ว และในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาอยู่อันดับที่ 4, 1, 1, 1 และ 1 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอัตราการว่างงานของประเทศที่รับการจัดอันดับ โดยมีอัตราการว่างงานเฉลี่ยร้อยละ 3.9, 2.24, 2.02, 1.98 และ 1.72 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีข้อได้เปรียบในเกณฑ์ค่าครองชีพต่ำด้วย

สมรรถนะด้านประสิทธิภาพภาครัฐ พิจารณาจากดัชนี 5 กลุ่ม คือ 1) การเงินภาครัฐ 2) นโยบายการคลัง 3) กรอบการดำเนินงานด้านสถาบัน 4) กฎ ระเบียบด้านธุรกิจ และ 5) กรอบการดำเนินงานด้านสังคม โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐของไทยในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) อยู่ในอันดับที่ 20, 18, 20, 14 และ 21 ตามลำดับ

อันดับประสิทธิภาพภาครัฐของไทย พ.ศ. 2545-2549

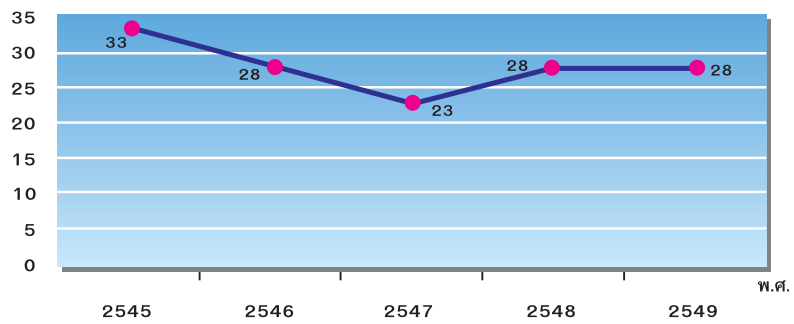
ประสิทธิภาพภาครัฐของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

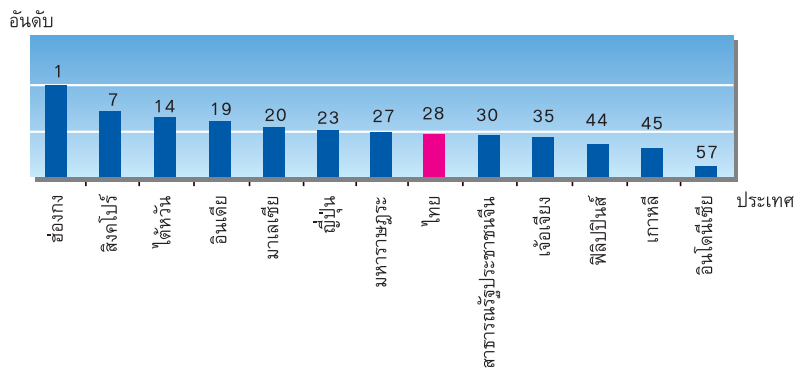
โดยในปี 2549 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเดียวกันไทยมีอันดับเหนือกว่าไต้หวัน เจ้อเจียง อินเดีย ฟิลิปปินส์ เกาหลี และอินโดนีเซีย ทั้งนี้ จุดแข็งของประสิทธิภาพภาครัฐของไทยคือ ประสิทธิภาพด้านภาษีอากร ทั้งในด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ และอัตราภาษีรายได้บุคคลธรรมดา

สมรรถนะด้านประสิทธิภาพภาครัฐ พิจารณาจากดัชนี 5 กลุ่ม คือ 1) ผลผลิตภาพและประสิทธิภาพ 2) ตลาดแรงงาน 3) การเงิน 4) การบริหารจัดการ และ 5) ทักษะคนดีและค่านิยม โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐของไทยในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2545-2549) อยู่ในอันดับที่ 33, 28, 23, 28 และ 28 ตามลำดับ

อันดับสมรรถนะด้านธุรกิจของไทย พ.ศ. 2545-2549

ประสิทธิภาพภาคธุรกิจของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ

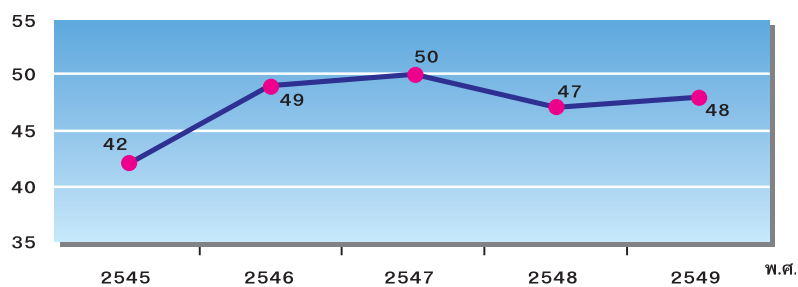

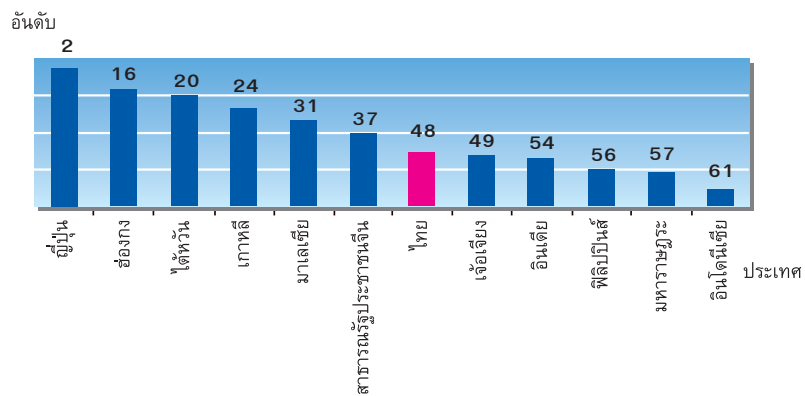
เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเดียวกันใน พ.ศ. 2549 พบว่า ประสิทธิภาพภาคธุรกิจของไทยเหนือกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน แจ๊อเจียง ฟิลิปปินส์ เกาหลี และอินโดนีเซีย โดยจุดแข็งของสมรรถนะด้านธุรกิจของไทยอยู่ที่กำลังแรงงาน ทั้งในด้านสัดส่วนกำลังแรงงาน ชั่วโมงการทำงาน และการสร้างความพึงพอใจให้ผู้บริโภค

สมรรถนะด้านโครงสร้างพื้นฐาน พิจารณาจัดอันดับจากดัชนี 5 กลุ่ม คือ 1) โครงสร้างพื้นฐาน 2) โครงสร้างเทคโนโลยี 3) โครงสร้างวิทยาศาสตร์ 4) สุขภาพและสภาพแวดล้อม และ 5) การศึกษา โดยในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) อยู่ในอันดับที่ 42, 49, 50, 47 และ 48 ตามลำดับ โดยในปี 2549 ไทยอยู่ในอันดับที่ 48 จาก 61 ประเทศ

อันดับสมรรถนะด้านโครงสร้างพื้นฐานของไทย พ.ศ. 2545-2549

โครงสร้างพื้นฐานของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

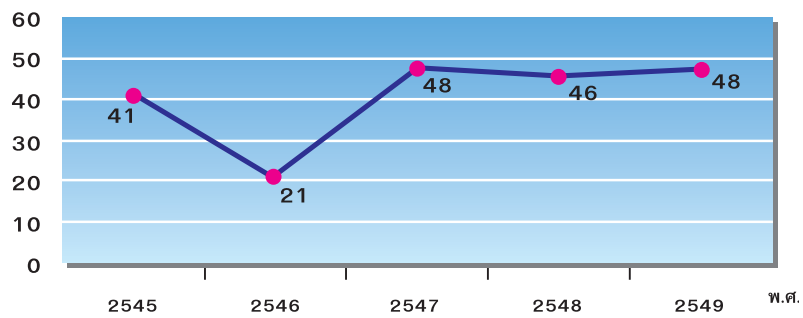
ในปี 2549 สมรรถนะด้านโครงสร้างพื้นฐานของไทยอยู่ในอันดับที่ 48 จาก 61 ประเทศ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันไทยเหนือกว่าเพียงเจ้อเจียง อินเดีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ทั้งนี้ จุดแข็งในด้านนี้ของไทยคือต้นทุนเทคโนโลยีและการสื่อสาร (โทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต) ต่ำ และความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ของเยาวชนที่สูง อย่างไรก็ตาม จุดอ่อนที่จุดรั้งสมรรถนะในด้านนี้ของไทยคือด้านการวิจัย โดยไทยลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่ำ และมีนักวิจัยน้อย

2. สมรรถนะการศึกษาของไทยในเวทีสากล

การประเมินความสามารถในการแข่งขันของ IMD พิจารณา ด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบโครงสร้างพื้นฐาน โดยดัชนีด้านการศึกษาประกอบด้วยเกณฑ์ชีวิตที่รวบรวมด้วยวิธีการเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถนำมาคำนวณด้วยข้อมูลสถิติได้ จำนวน 6 เกณฑ์ ได้แก่ 1) การลงทุนทางการศึกษา 2) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา 3) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา 4) การเข้าเรียนสู่ทุกระดับมัธยมศึกษา 5) ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา และ 6) การไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ และเกณฑ์ชีวิตที่รวบรวมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารระดับกลางและระดับสูงของประเทศต่างๆ รวมด้วยเทคนิค Delphi แล้วจึงนำมาคำนวณคะแนน โดยกำหนดคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งเกณฑ์ในกลุ่มนี้ประกอบด้วย 1) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษา 2) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย 3) ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ และ 4) การถ่ายโอนความรู้ระหว่างบริษัทธุรกิจกับมหาวิทยาลัย (นियามศัพท์ในภาคผนวก)

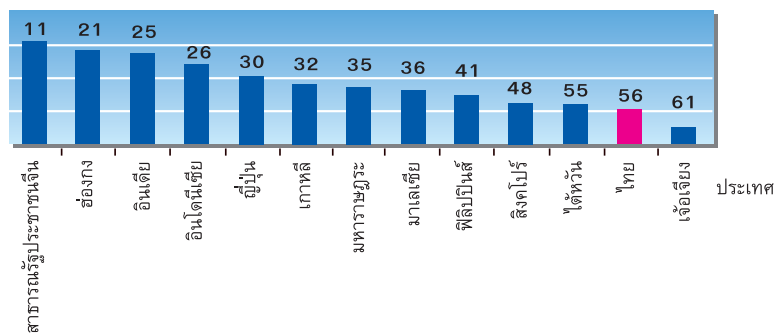
อันดับการศึกษาของไทย ระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 อยู่ในอันดับที่ 41, 21, 48, 46 และ 48 จากจำนวน 49, 30, 60, 60 และ 61 ประเทศตามลำดับ

อันดับสมรรถนะด้านการศึกษาของไทย พ.ศ. 2545-2549

เปรียบเทียบสมรรถนะการศึกษาไทยกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

อันดับ

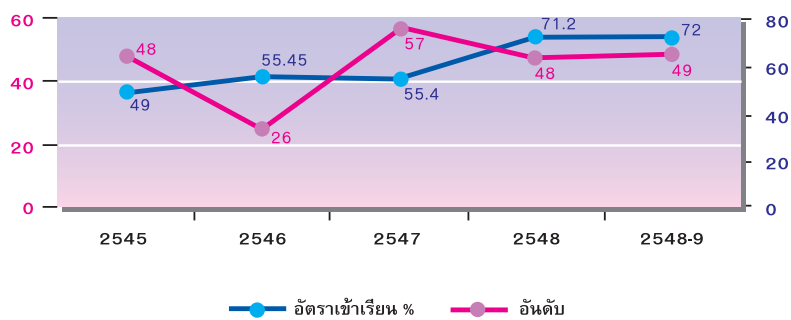
ในปี 2549 อันดับด้านการศึกษาของไทยอยู่ในอันดับที่ 48 จาก 61 ประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันเหนือกว่าเพียงอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และฟิลิปปินส์

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับในปี 2549 ใน 3 ด้าน คือ 1) ความเสมอภาค ทั้งถึง และเป็นธรรม 2) คุณภาพการศึกษา และ 3) ประสิทธิภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

ความเสมอภาค ทั้งถึง และเป็นธรรม

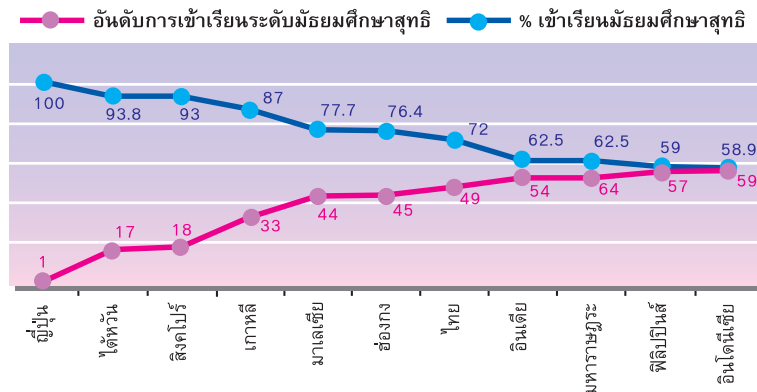
1) การเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษา พิจารณาจากจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอายุ 12-17 ปี ที่เรียนเต็มเวลาต่อประชากรในกลุ่มอายุเดียวกัน โดยในรอบ 5 ปี อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษาของไทยมีอัตราอยู่ที่ร้อยละ 49, 55.43, 55.4 และ 71.2, และ 72 ตามลำดับ

อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิของไทย พ.ศ. 2545-2549

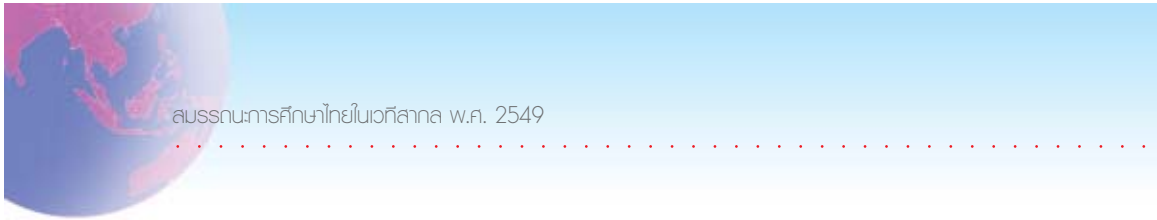

เมื่อเปรียบเทียบภูมิภาคเดียวกันในปี 2549 อัตราเข้าเรียน
 สุทธิระดับมัธยมศึกษาของไทยมีอัตราสุทธิที่ร้อยละ 72 ในขณะที่อันดับ
 1 มีอัตราเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาสุทธิร้อยละ 100 โดยไทยอยู่อ
 ันดับที่ 49 เหนือเพียงอินเดีย มหาราษฏระ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิเปรียบเทียบไทยกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

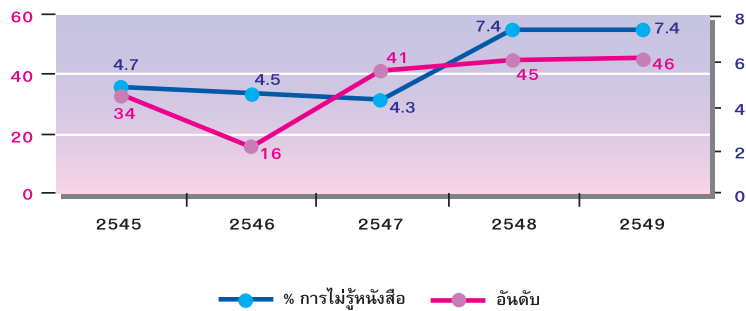

2) การไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ การจัดอันดับของ IMD ใน
 เรื่องการไม่รู้หนังสือพิจารณาจากร้อยละของประชากรที่อายุ 15 ปี
 ขึ้นไป โดยในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) ประชากรอายุ 15 ปี
 ขึ้นไปที่ไม่รู้หนังสือของไทยอยู่ที่ร้อยละ 4.7, 4.5, 4.3, 7.4 และ 7.4
 ตามลำดับ ซึ่งเป็นข้อสังเกตว่า แม่ไทยจะมีนโยบายส่งเสริมการศึกษา
 นอกกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเทียบโอนความรู้ แต่
 อัตราการไม่รู้หนังสือของประชากรกลับเพิ่มมากขึ้นจาก พ.ศ. 2547
 ที่ร้อยละ 4.3 เป็นร้อยละ 7.4 ใน พ.ศ. 2548 และ 2549

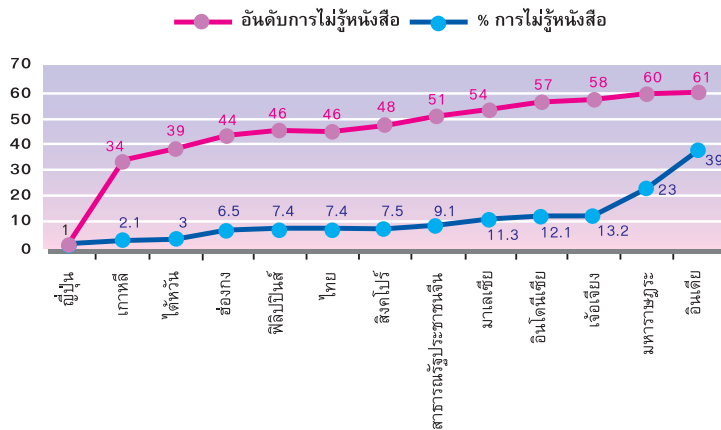
สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2549

อัตราการไม่รู้หนังสือในวัยผู้ใหญ่ของไทย พ.ศ. 2545-2549

ในปี 2549 อัตราการไม่รู้หนังสือของไทยเท่ากับปี 2548 คือร้อยละ 7.4 จัดอยู่ในอันดับที่ 46 เท่ากับฟิลิปปินส์ โดยเป็นอันดับที่เหนือกว่าสิงคโปร์ สาธารณรัฐประชาชนจีน มาเลเซีย อินโดนีเซีย เจอเจียง มหาราษฏระ และอินเดีย

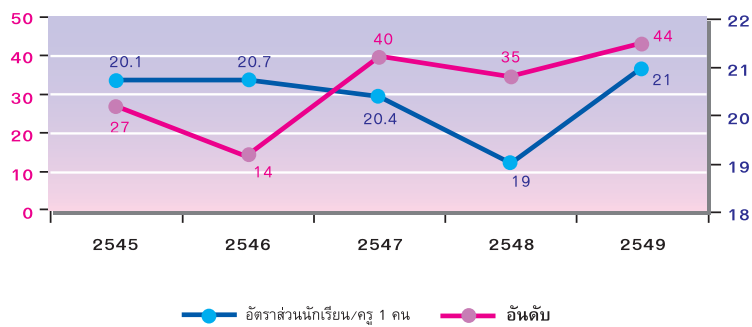
อัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่เปรียบเทียบไทยกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

คุณภาพการศึกษา

1) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) อัตราครูที่สอนระดับประถมศึกษาของไทย 1 คนต้องรับภาระนักเรียนจำนวน 20.7 คน, 20.7 คน, 20.4 คน 19 คน, และ 21 คนตามลำดับ

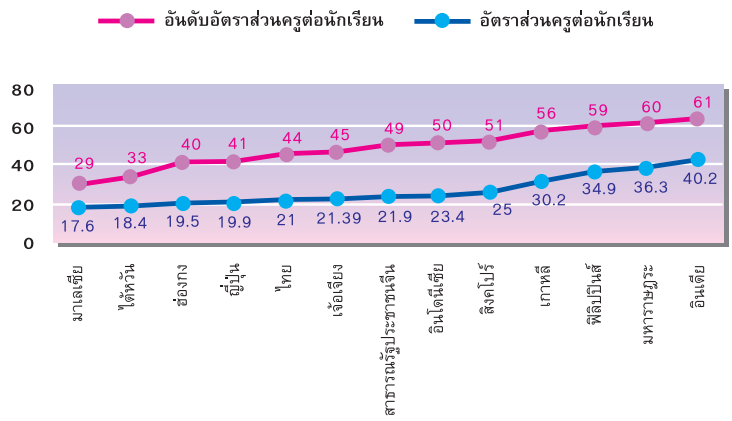
อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษาของไทย พ.ศ. 2545-2549

เมื่อเปรียบเทียบภาระของครูประถมศึกษาในปี 2549 กับ ภูมิภาคเดียวกันพบว่า ครูไทยยังคงรับภาระหนักกว่ามาเลเซีย ไต้หวัน ฮองกง และญี่ปุ่นเล็กน้อย

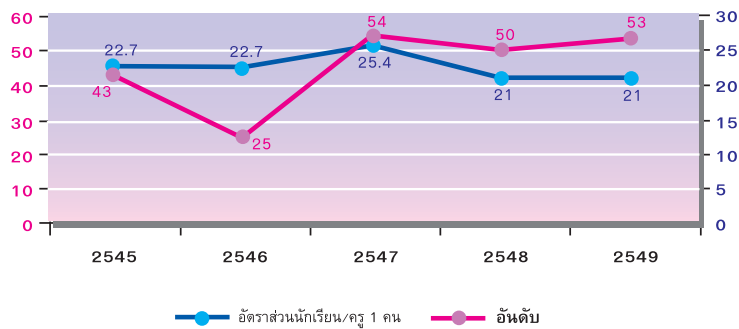

อัตราส่วนครูต่อนักเรียนระดับประถมศึกษาของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

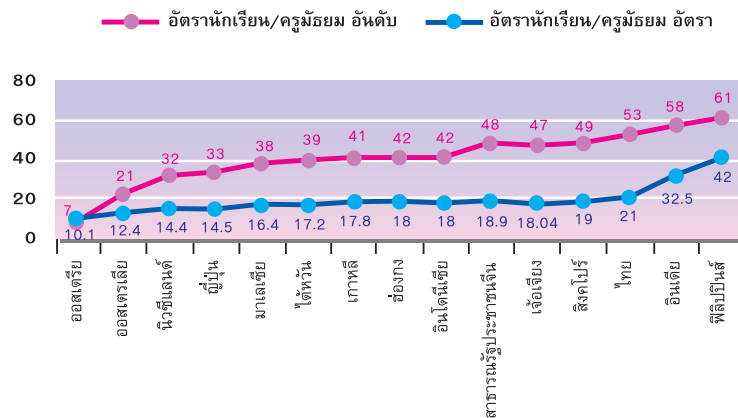
2) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษาในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) ครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาของไทย 1 คน ต้องรับภาระนักเรียนจำนวน 22.7 คน, 22.7 คน, 25.4 คน, 21 คน และ 21 คน ตามลำดับ

อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษาของไทย พ.ศ. 2549

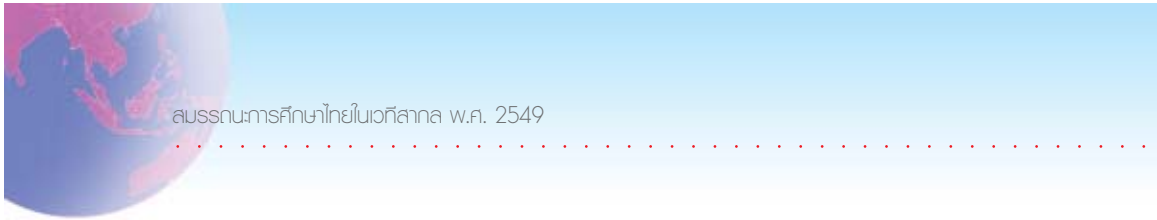

ในปี 2549 ครูระดับมัธยมศึกษาของภูมิภาคเอเชียรับภาระสอนข้างหนัก และอัตรานักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษาของไทยอยู่ในอันดับที่ 53 จาก 61 ประเทศ อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันครูระดับมัธยมศึกษาไทยต้องรับภาระหนักกว่าเพียงอินเดีย และฟิลิปปินส์

อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษาของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

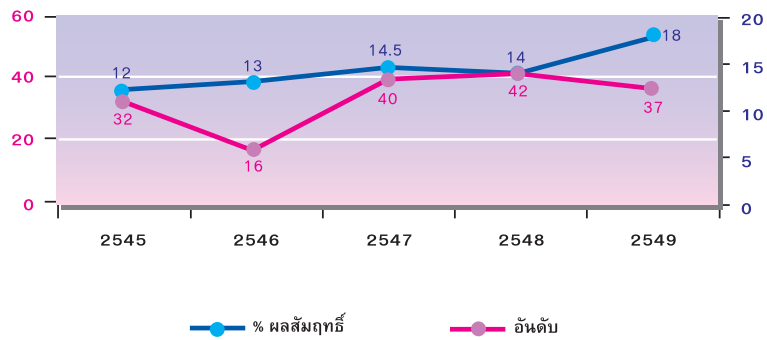

3) ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) ร้อยละของประชากรอายุ 25-34 ปี ของไทยที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 12, 13, 14.5, 14, และ 18 ตามลำดับ

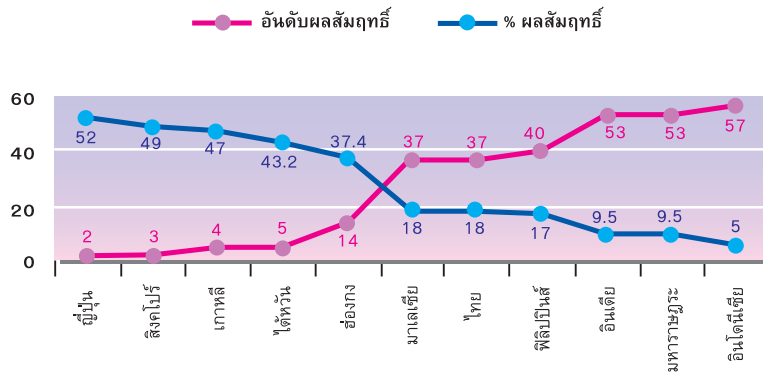
สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2549

ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2545-2549

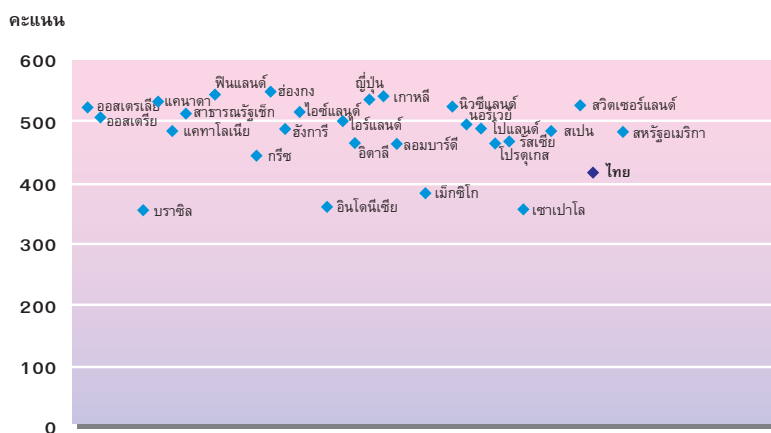
ในปี 2549 ผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษาของไทยอยู่ในอันดับที่ 37 มีอัตราการย่อยละ 1 โดยในภูมิภาคเดียวกันไทยเหนือกว่าเพียงฟิลิปปินส์ อินเดี๋ย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

ผลสัมฤทธิ์ของอุดมศึกษาไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้เข้าร่วมในโครงการ Program for International Student Assessment (PISA) ซึ่งเป็นโครงการร่วมกับ Organization for Co-operation and Development (OECD) ดำเนินการประเมินการศึกษาทุก 3 ปีใน 3 ด้าน ได้แก่ การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยแต่ละปีจะให้น้ำหนักในแต่ละด้านไม่เท่ากัน การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งล่าสุดของ PISA ดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2546 โดยให้ความสำคัญกับคณิตศาสตร์ร้อยละ 60 และให้ความสำคัญกับวิทยาศาสตร์และการอ่าน ร้อยละ 20 ในแต่ละด้าน แม้ว่าจะไม่ได้มีการนำผลการประเมินมาจัดอันดับ แต่ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ได้ โดยผลการประเมินวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีดังนี้

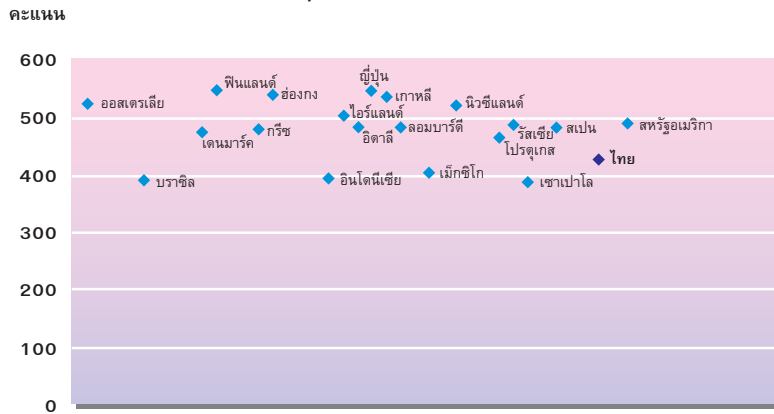
ผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ ปี 2546

ผลการประเมินวิชาคณิตศาสตร์ชี้ให้เห็นว่าไทยได้คะแนน 417 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD (500 คะแนน) ในขณะที่ฮ่องกง เกาหลี และญี่ปุ่น ต่างได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คือ ได้คะแนน 550, 542 และ 534 ตามลำดับ

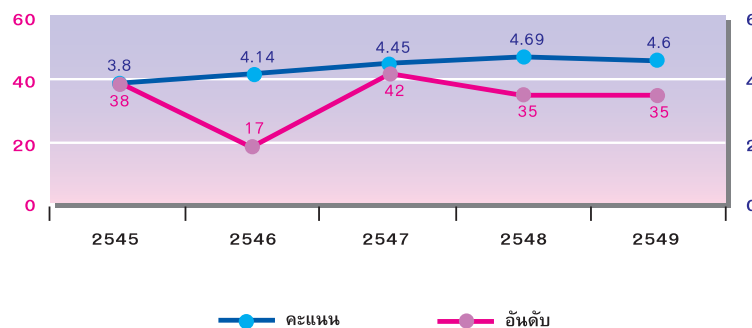
ผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์ ปี 2546

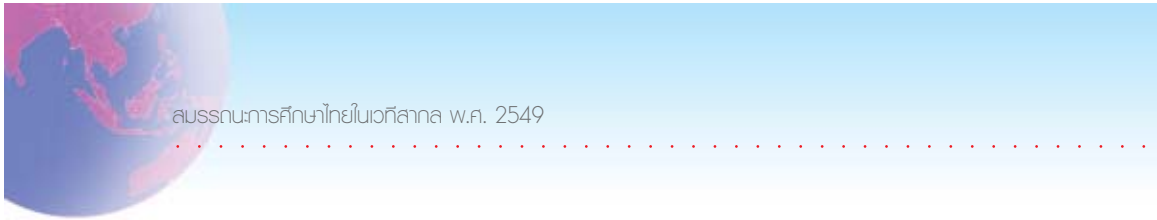
ผลการประเมินวิชาวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มที่สอดคล้องกัน โดยไทยได้คะแนน 429 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD (500 คะแนน) ในขณะที่ฮ่องกง เกาหลี และญี่ปุ่น ต่างได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คือ ได้คะแนน 539, 538 และ 548 ตามลำดับ

4) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษา โดยในการจัดอันดับของ IMD ในดัชนีนี้รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพคือใช้การสอบถามด้วยเทคนิค Delphi โดยพิจารณาจากระบบการศึกษาทั้งระบบว่าสามารถตอบสนองต่อตลาดแรงงาน เศรษฐกิจ และการแข่งขันได้มากน้อยเพียงใด โดยในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) ผลการประเมินการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษาไทยมีคะแนนที่ 3.8, 4.14, 4.45, 4.69 และ 4.6 จากคะแนนเต็ม 10 ตามลำดับ

การตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน
ของระบบการศึกษาของไทย พ.ศ. 2545-2549

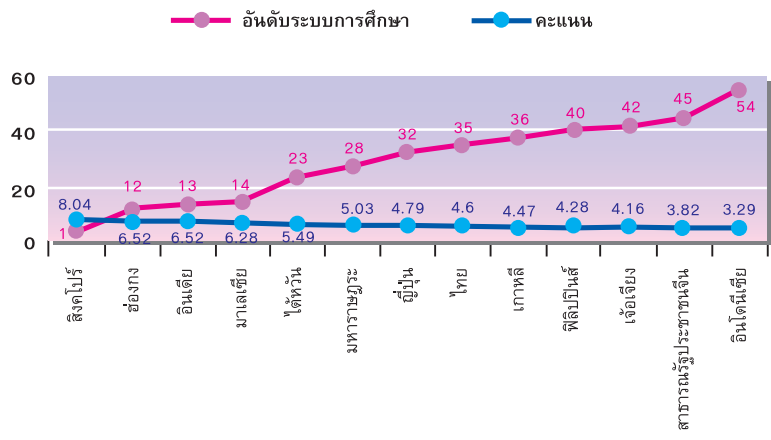

เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันไทยได้คะแนนมากกว่าเกาหลี ฟิlipปีนส์ เจ้อเจียง สาธารณรัฐประชาชนจีน และอินโดนีเซีย

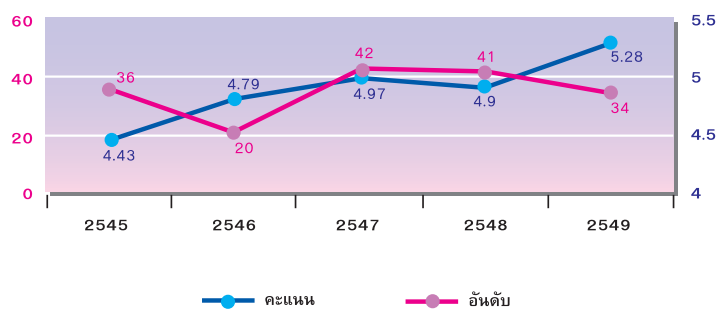
สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2549

การตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน
ของระบบการศึกษาไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

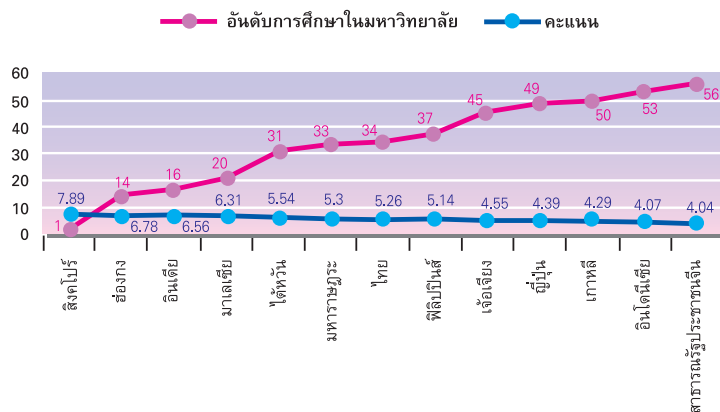
5) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของ
การศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ
คือใช้การสอบถามด้วยเทคนิค Delphi โดยพิจารณาจากการจัด
การศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยว่าสามารถตอบสนองต่อ
ตลาดแรงงาน เศรษฐกิจ และการแข่งขันได้มากน้อยเพียงใด ใน
รอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) ผลการประเมินการตอบสนอง
ความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย
ได้คะแนน 4.43, 4.79, 4.97, 4.9 และ 5.28 จากคะแนนเต็ม 10
ตามลำดับ

การตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน
ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2545-2549

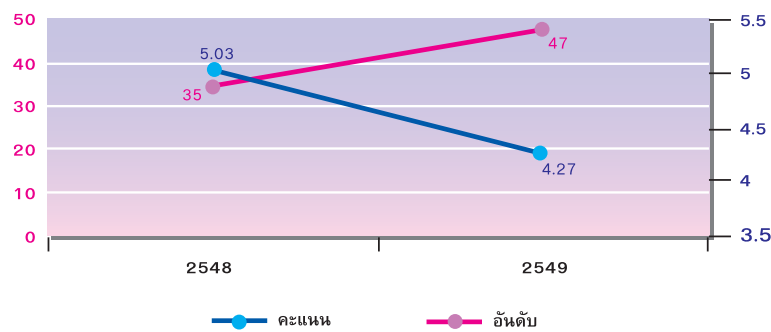
เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันในปี 2549 การศึกษาในมหาวิทยาลัยของไทยตอบสนองต่อการแข่งขันมากกว่าฟิลิปปินส์ เจอเจียง ญี่ปุ่น เกาหลี อินโดนีเซีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน

การตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน
ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

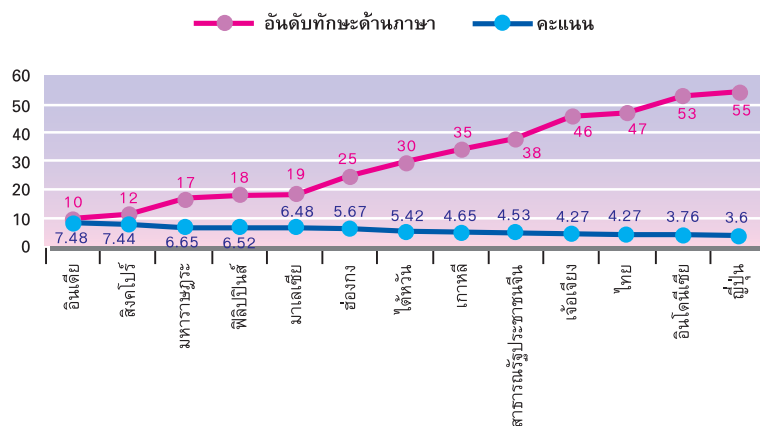
6) ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ โดยเกณฑ์นี้เป็นเกณฑ์ที่เพิ่มใหม่ใน พ.ศ. 2548 รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพคือใช้การสอบถามด้วยเทคนิค Delphi โดยพิจารณาถึงความสามารถในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด โดยไทยได้คะแนน 5.03 คะแนน (อันดับ 35) และ 4.27 (อันดับ 47) ในปี 2548 และ 2549 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 10

ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ
ของผู้ประกอบการของไทย พ.ศ. 2548-2549

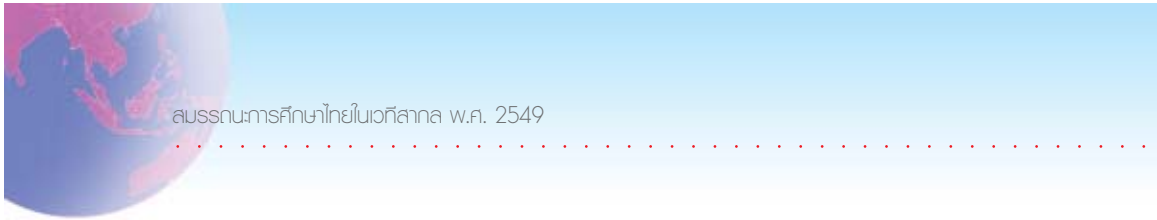

ในปี 2549 ทักษะด้านภาษาของไทยเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันแล้วเห็นว่าเพียงอินโดนีเซียและญี่ปุ่นเท่านั้น

ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองความต้องการ
ของผู้ประกอบการของไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

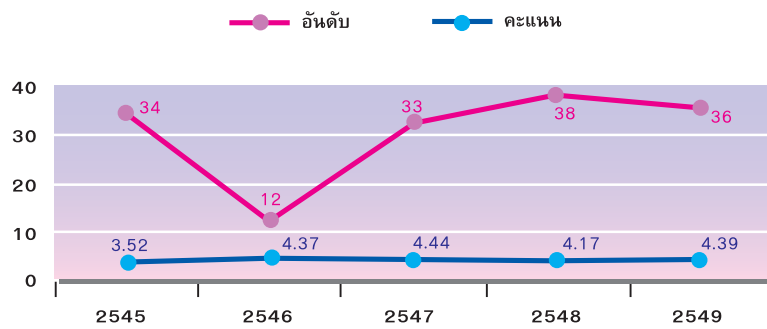

7) การถ่ายโอนความรู้ระหว่างภาคธุรกิจกับมหาวิทยาลัย ซึ่งรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพคือใช้การสอบถามด้วยเทคนิค Delphi โดยพิจารณาว่ามีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจมากน้อยเพียงใด โดยในรอบ 5 ปี ผลการประเมินพบว่า ประเทศไทยมีการถ่ายโอนความรู้ระหว่างภาคธุรกิจกับมหาวิทยาลัยไม่มากนัก โดยไทยได้คะแนน 3.52, 4.379, 4.44, 4.17 และ 4.39 จากคะแนนเต็ม 10 ตามลำดับ

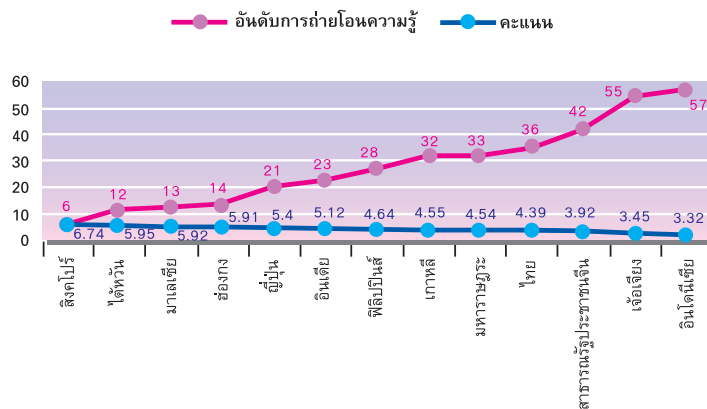
สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2549

การถ่ายโอนความรู้ระหว่างภาคธุรกิจกับมหาวิทยาลัยไทย พ.ศ. 2545-2549

โดยในปี 2549 เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันแล้ว ไทยมีการถ่ายโอนความรู้เหนือกว่าเพียงสาธารณรัฐประชาชนจีน เจอเจียง และอินโดนีเซียเท่านั้น

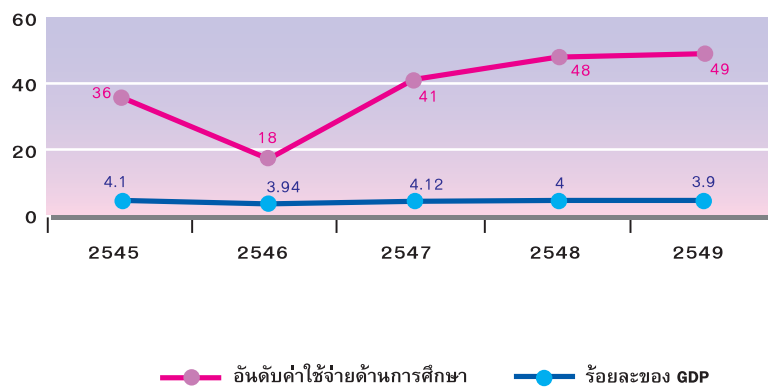
การถ่ายโอนความรู้ระหว่างภาคธุรกิจกับมหาวิทยาลัยไทย
เปรียบเทียบกับนานาชาติ พ.ศ. 2549

ประสิทธิภาพการศึกษา

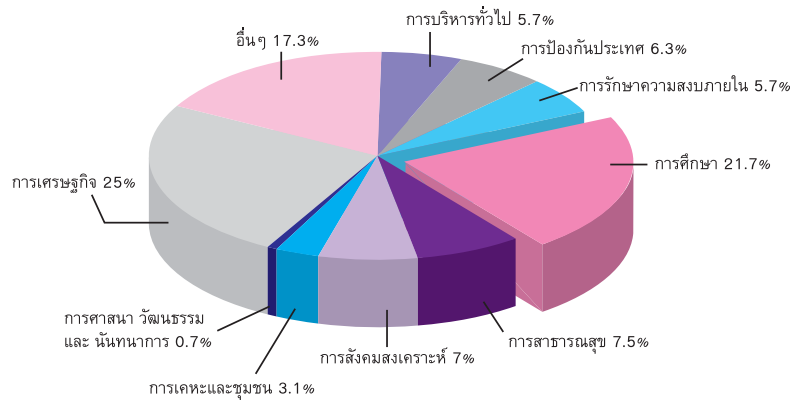
การลงทุนทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของไทยในภาครัฐต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) อยู่ที่ร้อยละ 4.1, 3.94, 4.12, 4.00 และ 3.9

การลงทุนด้านการศึกษาของไทย

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากงบประมาณรวมของทั้งประเทศใน พ.ศ. 2549 พบว่ารัฐได้จัดสรรให้การศึกษาร้อยละ 21.7 ของงบประมาณทั้งหมด

การจัดสรรงบประมาณของประเทศไทย พ.ศ. 2549

ที่มา: สำนักงบประมาณ 2549

แม้ว่าข้อมูลข้างต้นแสดงถึงสมรรถนะในด้านต่างๆ ของไทย เมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติได้เพียงภาพกว้างๆ เนื่องจากดัชนีที่ใช้ในการจัดอันดับของ IMD เป็นเพียงดัชนีส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่นับเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่แสดงให้เห็นสถานภาพของไทยในเวทีนานาชาติ และเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อกำหนดนโยบายในการยกระดับและพัฒนาการศึกษาของไทยต่อไป

3. บทวิเคราะห์สมรรถนะการศึกษาไทย

จากข้อมูลที่สถาบัน IMD ใช้ในการจัดอันดับใน พ.ศ. 2546 เมื่อนำมาพิจารณาความสัมพันธ์เชิงสถิติของสมรรถนะจากองค์ประกอบทั้ง 4 และด้านการศึกษาของทุกประเทศที่เข้ารับการจัดอันดับมีรายละเอียดดังนี้

ตารางความสัมพันธ์เชิงสถิติของสมรรถนะด้านต่าง ๆ

	สมรรถนะภาพรวม	สมรรถนะด้านเศรษฐกิจ	ประสิทธิภาพภาครัฐ	ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ	โครงสร้างพื้นฐาน	การศึกษา
สมรรถนะภาพรวม	1	.770(**)	.927(**)	.952(**)	.827(**)	.754(**)
สมรรถนะด้านเศรษฐกิจ		1	.662(**)	.695(**)	.486(**)	.382(**)
ประสิทธิภาพภาครัฐ			1	.900(**)	.672(**)	.652(**)
ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ				1	.705(**)	.660(**)
โครงสร้างพื้นฐาน					1	.914(**)
การศึกษา						1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ค่าสหสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะด้านการศึกษามีความสัมพันธ์กับโครงสร้างพื้นฐานในระดับสูงคือ 0.914 มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะภาพรวมถึง 0.75 และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพภาครัฐและประสิทธิภาพภาคธุรกิจ 0.65 และ 0.66 ตามลำดับ ดังนั้น หากสามารถพัฒนาสมรรถนะการศึกษาให้สูงขึ้น ย่อมส่งผลต่อสมรรถนะในโครงสร้างพื้นฐาน ประสิทธิภาพภาครัฐ ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ และสมรรถนะการแข่งขันในภาพรวมของประเทศด้วย

สมรรถนะด้านการศึกษาของไทย

เมื่อพิจารณาสมรรถนะด้านการศึกษาของไทยตามกรอบหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ใน 3 มิติ ได้แก่

- 1) ความเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรม
- 2) คุณภาพการศึกษา และ
- 3) ประสิทธิภาพการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ความเสมอภาค ทั้งถึง และเป็นธรรม

1) การเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาสุทธิ จากการจัดอันดับของ IMD แม้ว่าไทยจะมีอันดับที่ไม่ดีมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับนานาประเทศ แต่เมื่อพิจารณาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาจะพบว่า อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิของไทยมีแนวโน้มดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด (ร้อยละ 49, 55.43, 55.4 และ 71.2, และ 72 ตามลำดับ) นอกจากนี้ จากข้อมูลของ IMD เองได้ชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการในด้านนี้อย่างชัดเจน โดยอัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิเป็นเกณฑ์ที่เคยถูกจัดว่าเป็น 1 ใน 20 จุดอ่อนซึ่งจุดรั้งสมรรถนะการแข่งขันของประเทศมาหลายปีนั้น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เกณฑ์นี้ไม่ถูกจัดเป็น 1 ใน 20 เกณฑ์ที่เป็นจุดอ่อนของไทยแล้ว เนื่องจากมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนนั่นเอง

2) การไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ การจัดอันดับของ IMD ในเรื่องการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่พบว่าอันดับของไทยไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่มีข้อสังเกตว่า แม้ไทยจะมีนโยบายส่งเสริมการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเทียบโอนความรู้ แต่อัตราการไม่รู้หนังสือของประชากรกลับเพิ่มมากขึ้นจาก พ.ศ. 2547 ที่ร้อยละ 4.3 เป็นร้อยละ 7.4 ใน พ.ศ. 2548 และ 2549

อย่างไรก็ตาม กรอบการพิจารณาของ IMD พิจารณาดังนี้ที่เกี่ยวกับความเสมอภาค ทัวถึงและเป็นธรรมเพียง 2 ดัชนี ได้แก่ 1) การเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาสุทธิ และ 2) อัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ ซึ่งในความเป็นจริงมีดัชนีอีกมากที่จะชี้ถึงการจัดการศึกษาให้เสมอภาค ทัวถึงและเป็นธรรม เช่น อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากร ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเตรียมความพร้อม การพัฒนาทักษะของผู้เรียน จำนวนผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับการศึกษา จำนวนนักเรียนนอกระบบโรงเรียน และโอกาสในการได้รับการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นต้น ทั้งนี้ ผลการติดตามและประเมินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถึงสิ้นสุดปีงบประมาณ 2548 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่า ประชากรวัยเรียนมีโอกาสรับการศึกษาภาคบังคับเพิ่มขึ้น แต่โอกาสเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังคงค่อนข้างต่ำ (ร้อยละ 59.3) อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มว่าประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษานอกระบบโรงเรียนมากขึ้น

โดยสรุปแล้ว แนวโน้มของการจัดการศึกษาอย่างเสมอภาคทั่วถึงและเป็นธรรมในภาพรวมของไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของการเข้าถึงการศึกษาในระบบโรงเรียน แต่ยังคงมีข้อสังเกตที่จำเป็นต้องศึกษาเชิงลึกในเรื่องอัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ที่มีอัตราเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าจะมีการขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปีเป็น 9 ปี รวมทั้งมีนโยบายส่งเสริมการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเทียบโอนความรู้แล้วก็ตาม

คุณภาพการศึกษา

1) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา ในปี 2549 ครู 1 คนต้องรับภาระนักเรียนจำนวน 21 คน โดยยังคงรับภาระหนักกว่ามาเลเซีย ใต้หวัน ฮองกง และญี่ปุ่นเล็กน้อย

2) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา พบว่า ครู 1 คนต้องรับภาระนักเรียน 21 คน รับภาระหนักกว่าอินเดียและฟิลิปปินส์ และเมื่อพิจารณาแล้วเป็นอัตราที่ไม่สูงนัก แต่จากผลการติดตามและประเมินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถึงสิ้นสุดปีงบประมาณ 2548 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่า การกระจายตัวของอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันมากระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังนั้น ในสภาพความเป็นจริงจึงยังคงมีปัญหาคาดแคลนครู การมีครูไม่ครบชั้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษายานนอกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ ในการพิจารณาคุณภาพการศึกษานั้น ไม่สามารถพิจารณาเฉพาะอัตราส่วนครูต่อนักเรียน (Students- teachers Ratio) เนื่องจากมีดัชนีซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมอีก เช่น ภาระงานของครู ซึ่งพิจารณาจากดัชนีหลายตัว ได้แก่

1) ขนาดของห้องเรียน (Class Size) ที่แสดงถึงค่าเฉลี่ยของนักเรียนต่อห้องที่ครูทำการสอน โดยขนาดของห้องเรียนที่ใหญ่จะส่งผลให้ครูต้องสอนนักเรียนจำนวนมาก ซึ่งแสดงถึงภาระงานของครูที่หนักกว่าการมีห้องเรียนขนาดเล็ก สำหรับขนาดห้องเรียนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพนั้น งานวิจัยของ The National Education Association (NEA) มีข้อเสนอแนะว่าควรอยู่ระหว่าง 15-25 คนต่อห้อง และหากลดขนาดของห้องเรียนให้มีนักเรียนน้อยกว่า 20 คน จะสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับประถมศึกษา เนื่องจากครูที่ดูแลห้องเรียนขนาดเล็กสามารถทุ่มเทแรงกายแรงใจและกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

2) ชั่วโมงการทำงานของครู (Working Time) นับเวลามาตรฐานโดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการสอน การตรวจการบ้าน การกำหนดงานที่จะสอน และหากห้องเรียนมีขนาดใหญ่ ชั่วโมงการสอนของครูจะเพิ่มมากขึ้นจากการเตรียมการสอน และตรวจการบ้านนั่นเอง ดังนั้น การที่ครูมีชั่วโมงการสอนมากจะหมายถึงภาระงานของครูที่มากขึ้นด้วย

3) เงินเดือนครู (Teachers' Salaries) เป็นตัวชี้วัดปัจจัยด้านขวัญและกำลังใจของครูได้ระดับหนึ่ง ดังนั้น ในการพิจารณาภาระงานของครูจึงควรนำมาพิจารณาร่วมด้วย

โดยสภากรรมการภาระงานของครูไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติ ซึ่งข้อมูลจาก **Education at a Glance 2005** ของ Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) แสดงให้เห็นภาระงานของครูไทยดังนี้

อัตราส่วนนักเรียนต่อครู พบว่า มีข้อมูลสอดคล้องกับ IMD โดยครูไทยรับภาระงานหนักกว่าประเทศในกลุ่ม OECD รวมทั้งประเทศในแถบภูมิภาคเอเชียอีกหลายประเทศ

ขนาดของห้องเรียน (Class Size) ระดับประถมศึกษา ไทย มีขนาดห้องเรียนในสถานศึกษาของรัฐ 22.9 คน แต่สถานศึกษาเอกชนมีขนาดห้องเรียนใหญ่กว่าคือมีขนาด 36.9 คน ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมคิดเป็นขนาดห้องเรียนที่ 24.3 คน ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของ OECD (21.5 คน) รวมทั้งเป็นขนาดห้องเรียนที่เล็กกว่าขนาดห้องเรียนของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ฟิลิปปินส์ (43 คน) สาธารณรัฐประชาชนจีน (35 คน) และมาเลเซีย (31.7 คน) อีกทั้งยังเป็นขนาดห้องเรียนที่เล็กกว่าประเทศเอเชียในกลุ่ม OECD เช่น ญี่ปุ่น (28.6 คน) และเกาหลี (34.7 คน) อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า แม้ขนาดห้องเรียนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษารัฐของไทยจะมีขนาดที่เหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาจากขนาดห้องเรียนในสถานศึกษาเอกชนแล้วพบว่า มีขนาดที่ใหญ่กว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็นซึ่งหมายถึงครูต้องรับภาระหนักกว่าที่ควรด้วย

ขนาดของห้องเรียน (Class Size) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีขนาดห้องเรียนแตกต่างจากในระดับประถมศึกษา โดยในสถานศึกษาของรัฐมีขนาด 41.5 คน ซึ่งเป็นขนาดห้องเรียนที่ใหญ่กว่าขนาดห้องเรียนในสถานศึกษาเอกชน 39 คน และโดยเฉลี่ยภาพรวมประเทศไทยมีขนาดห้องเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ 41.3 คน ซึ่งเป็นขนาดที่เล็กกว่าประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (57 คน) อียิปต์ (42 คน) และฟิลิปปินส์ (56 คน) อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดห้องเรียนที่เหมาะสมตามข้อเสนอของ NEA (15-25 คน) แล้วพบว่าขนาดของห้องเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของไทยทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนมีขนาดใหญ่กว่า ซึ่งหมายถึงครูในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของไทยรับภาระหนักกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็นด้วยนั่นเอง

ชั่วโมงการทำงานของครู (Working Time) ระดับประถมศึกษา ประเทศไทยครูประถมศึกษามีชั่วโมงการทำงาน 900 ชั่วโมงต่อปี ดังนั้น ครูประถมศึกษาของไทยจึงมีภาระงานจากชั่วโมงการสอนมากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศ OECD ซึ่งโดยเฉลี่ยคิดเป็น 795 ชั่วโมงต่อปี รวมทั้งยังเป็นชั่วโมงการสอนที่มากกว่าประเทศเกาหลี (809 ชั่วโมงต่อปี) มาเลเซีย (782 ชั่วโมงต่อปี) และญี่ปุ่น (648 ชั่วโมงต่อปี) ด้วย

ชั่วโมงการทำงานของครู (Working Time) ระดับมัธยมศึกษา โดยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของกลุ่มประเทศ OECD มีค่าเฉลี่ย 701 ชั่วโมงต่อปี ในขณะที่ครูมัธยมศึกษาตอนต้นของไทยมีชั่วโมงทำงานเฉลี่ย 1,100 ชั่วโมงต่อปี ซึ่งมากกว่าประเทศ

เพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย (798 ชั่วโมงต่อปี) และอินโดนีเซีย (738 ชั่วโมงต่อปี) รวมทั้งมากกว่าประเทศในแถบภูมิภาคเอเชียด้วยกัน เช่น เกาหลี (560 ชั่วโมงต่อปี) และญี่ปุ่น (535 ชั่วโมงต่อปี) แสดงให้เห็นว่าครูมัธยมศึกษาตอนต้นของไทยต้องรับภาระหนักกว่ามากอย่างชัดเจน

สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญพบว่า ค่าเฉลี่ยของชั่วโมงการทำงานของครูในประเทศกลุ่ม OECD คือ 661 ชั่วโมงต่อปี ในขณะที่ครูมัธยมศึกษาประเภทสามัญของไทยมีชั่วโมงการทำงาน 1,200 ชั่วโมงต่อปี และเป็นที่น่าสังเกตว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ ชั่วโมงการทำงานของครูไทยสูงมาก โดยสูงกว่าประเทศในกลุ่ม OECD เกือบ 2 เท่า และสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย (798 ชั่วโมงต่อปี) อินโดนีเซีย (738 ชั่วโมงต่อปี) และฟิลิปปินส์ (1,176 ชั่วโมงต่อปี) เล็กน้อย รวมทั้งสูงกว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียด้วยกันคือ อินเดีย (1,125 ชั่วโมงต่อปี) เกาหลี (554 ชั่วโมงต่อปี) และญี่ปุ่น (467 ชั่วโมงต่อปี)

เงินเดือนของครูผู้สอน (Teachers' Salaries) ข้อมูลอัตราเงินเดือนครูในภาครัฐเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ โดยพิจารณาเป็นเงินดอลลาร์ที่ปรับด้วยค่าอำนาจซื้อ (PPP) แล้วในระดับประถมศึกษา พบว่า อัตราเงินเดือนขั้นต้น ครูไทยที่มีวุฒิปริญญาตรีได้รับอัตราเงินเดือนขั้นต้นที่ 6,048 ดอลลาร์สหรัฐ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (24,287 ดอลลาร์สหรัฐ) ถึง 4 เท่า รวมทั้งต่ำกว่าญี่ปุ่น (24,514 ดอลลาร์สหรัฐ) เกาหลี (27,214 ดอลลาร์สหรัฐ) อินเดีย (11,735 ดอลลาร์สหรัฐ) มาเลเซีย

(9,230 ดอลลาร์สหรัฐ) และฟิลิปปินส์ (9,890 ดอลลาร์สหรัฐ) สำหรับอัตราเงินเดือนเมื่อมีประสบการณ์ 15 ปี ครูไทยมีอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้น โดยอยู่ที่ 14,862 ดอลลาร์สหรัฐ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (33,336 ดอลลาร์สหรัฐ) กว่า 2 เท่า รวมทั้งต่ำกว่าญี่ปุ่น (45,515 ดอลลาร์สหรัฐ) 3 เท่า ต่ำกว่าเกาหลี (27,214 ดอลลาร์สหรัฐ) เกือบ 2 เท่า และต่ำกว่าอินเดีย (19,234 ดอลลาร์สหรัฐ) เล็กน้อย แต่เป็นอัตราเงินเดือนที่สูงกว่ามาเลเซีย (14,490 ดอลลาร์สหรัฐ) และฟิลิปปินส์ (10,916 ดอลลาร์สหรัฐ) อัตราเงินเดือนสูงสุด ครูไทยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีอัตราเงินเดือนสูงสุดที่ 28,345 ดอลลาร์สหรัฐ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (40,539 ดอลลาร์สหรัฐ) 1.43 เท่า ต่ำกว่าญี่ปุ่น (57,327 ดอลลาร์สหรัฐ) 2.02 เท่า และต่ำกว่าเกาหลี (74,965 ดอลลาร์สหรัฐ) 2.64 เท่า แต่สูงกว่าอินเดีย (18,163 ดอลลาร์สหรัฐ) มาเลเซีย (17,470 ดอลลาร์สหรัฐ) และสูงกว่าฟิลิปปินส์ (11,756 ดอลลาร์สหรัฐ) เกือบเท่าตัว เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเพิ่มของเงินเดือนหลังมีประสบการณ์ 15 ปีจะพบว่า ครูไทยมีอัตราเพิ่มขึ้นจากเงินเดือนขั้นต้นถึง 2.21 เท่า ใกล้เคียงกับประเทศเกาหลี (2.24 เท่า) โดยเป็นอัตราเพิ่มที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD มีอัตราเพิ่มเพียง 1.31 เท่า รวมทั้งสูงกว่าอัตราการเพิ่มของญี่ปุ่น (1.60 เท่า) และมาเลเซีย (1.61 เท่า)

เงินเดือนของครูผู้สอน (Teachers' Salaries) ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า อัตราเงินเดือนขั้นต้น ครูไทยที่มีวุฒิปริญญาตรีอยู่ที่ 6,048 ดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (26,241 ดอลลาร์สหรัฐ) ประเทศญี่ปุ่น

(24,514 ดอลลาร์สหรัฐ) และเกาหลี (27,092 ดอลลาร์สหรัฐ) กว่า 4 เท่า รวมทั้งต่ำกว่า อินเดีย (14,252 ดอลลาร์สหรัฐ) และมาเลเซีย (13,480 ดอลลาร์สหรัฐ) กว่า 2 เท่า และยังต่ำกว่าฟิลิปปินส์ (9,890 ดอลลาร์สหรัฐ) ด้วย และ**อัตราเงินเดือนเมื่อมีประสบการณ์ 15 ปี** โดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้น โดยอยู่ที่ 14,862 ดอลลาร์สหรัฐ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (35,876 ดอลลาร์สหรัฐ) ถึง 2.41 เท่า รวมทั้งต่ำกว่าญี่ปุ่น (45,515 ดอลลาร์สหรัฐ) 3 เท่า ต่ำกว่าเกาหลี (46,518 ดอลลาร์สหรัฐ) 3.13 เท่า ต่ำกว่าอินเดีย (23,197 ดอลลาร์สหรัฐ) 1.56 เท่า และต่ำกว่ามาเลเซีย (29,151 ดอลลาร์สหรัฐ) 1.96 เท่า แต่เป็นอัตราเงินเดือนที่สูงกว่าฟิลิปปินส์ (11,756 ดอลลาร์สหรัฐ) เล็กน้อย **อัตราเงินเดือนสูงสุด** ครูไทยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีอัตราเงินเดือนสูงสุดที่ 28,345 ดอลลาร์สหรัฐ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (43,447 ดอลลาร์สหรัฐ) 1.53 เท่า รวมทั้งต่ำกว่าญี่ปุ่น (57,327 ดอลลาร์สหรัฐ) 2.02 เท่า ต่ำกว่าเกาหลี (74,843 ดอลลาร์สหรัฐ) 2.64 เท่า และต่ำกว่ามาเลเซีย (29,151 ดอลลาร์สหรัฐ) เล็กน้อย อย่างไรก็ตาม เป็นอัตราที่สูงกว่าอินเดีย (23,197 ดอลลาร์สหรัฐ) และสูงกว่าฟิลิปปินส์ (11,756 ดอลลาร์สหรัฐ) เกือบเท่าตัว และเมื่อพิจารณาถึง**อัตราการเพิ่มของเงินเดือน**หลังมีประสบการณ์ 15 ปีจะพบว่าครูไทยมีอัตราเพิ่มขึ้นจากเงินเดือนขั้นต้นถึง 2.21 เท่า ใกล้เคียงกับประเทศเกาหลี (2.24 เท่า) โดยเป็นอัตราเพิ่มที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD ซึ่งมีอัตราเพิ่มเพียง 1.35 เท่า รวมทั้งสูงกว่าอัตราการเพิ่มของญี่ปุ่น (1.60 เท่า)

เงินเดือนของครูผู้สอน (Teachers' Salaries) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า อัตราเงินเดือนขั้นต้น ครูไทยที่มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรีอัตราเงินเดือนเริ่มต้นเท่ากับครูที่สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่ 6,048 ดอลลาร์สหรัฐ และในทำนองเดียวกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นคือเป็นอัตราเงินเดือนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ OECD (27,455 ดอลลาร์สหรัฐ) ญี่ปุ่น (24,514 ดอลลาร์สหรัฐ) และเกาหลี (27,092 ดอลลาร์สหรัฐ) กว่า 4 เท่า ต่ำกว่า อินเดีย (17,313 ดอลลาร์สหรัฐ) และมาเลเซีย (13,480 ดอลลาร์สหรัฐ) กว่าสองเท่า รวมทั้งต่ำกว่าฟิลิปปินส์ (9,890 ดอลลาร์สหรัฐ) ด้วย **อัตราเงินเดือนเมื่อมีประสบการณ์ 15 ปี** ครูไทยอยู่ที่ 14,862 ดอลลาร์สหรัฐ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (38,317 ดอลลาร์สหรัฐ) 2.58 เท่า รวมทั้งต่ำกว่าญี่ปุ่น (45,543 ดอลลาร์สหรัฐ) 3.06 เท่า ต่ำกว่าเกาหลี (46,518 ดอลลาร์สหรัฐ) 3.13 เท่า ต่ำกว่าอินเดีย (22,977 ดอลลาร์สหรัฐ) และมาเลเซีย (23,029 ดอลลาร์สหรัฐ) 1.55 เท่า แต่เป็นอัตราเงินเดือนที่สูงกว่าฟิลิปปินส์ (10,916 ดอลลาร์สหรัฐ) เล็กน้อย **อัตราเงินเดือนสูงสุด** ครูไทยที่มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรีมีอัตราเงินเดือนสูงสุดที่ 28,345 ดอลลาร์สหรัฐ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD (45,948 ดอลลาร์สหรัฐ) 1.62 เท่า รวมทั้งต่ำกว่าญี่ปุ่น (59,055 ดอลลาร์สหรัฐ) 2.08 เท่า และต่ำกว่าเกาหลี (74,843 ดอลลาร์สหรัฐ) 2.64 เท่า และต่ำกว่ามาเลเซีย (29,151 ดอลลาร์สหรัฐ) เล็กน้อย อย่างไรก็ตาม เป็นอัตราที่สูงกว่าอินเดีย (27,381 ดอลลาร์สหรัฐ) เล็กน้อย และสูงกว่าฟิลิปปินส์ (11,756 ดอลลาร์สหรัฐ) เกือบเท่าตัว เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเพิ่มของ

เงินเดือนพบว่าครูไทยมีอัตราเพิ่มขึ้นจากเงินเดือนขั้นต้นถึง 2.21 เท่า ใกล้เคียงกับประเทศเกาหลี (2.42 เท่า) โดยเป็นอัตราเพิ่มที่ต่ำกว่ามาเลเซีย (2.55 เท่า) แต่เป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่ม OECD ซึ่งมีอัตราเพิ่มเพียง 1.43 เท่า รวมทั้งสูงกว่าอัตราการเพิ่มของญี่ปุ่น (1.60 เท่า) ด้วย

3) ผลการประเมินวิชาคณิตศาสตร์ และวิชาวิทยาศาสตร์ในโครงการ Program for International Student Assessment (PISA) ครั้งล่าสุดเมื่อ พ.ศ. 2546 ยังไม่น่าพึงพอใจนัก โดยวิชาคณิตศาสตร์ไทยได้คะแนน 417 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD (500 คะแนน) ในขณะที่ฮ่องกง เกาหลี และญี่ปุ่น ต่างได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คือได้คะแนน 550, 542 และ 534 ตามลำดับ และผลการประเมินวิชาวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มที่สอดคล้องกัน โดยไทยได้คะแนน 429 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD (500 คะแนน) แต่ฮ่องกง เกาหลี และญี่ปุ่น ต่างได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คือได้คะแนน 539, 538 และ 548 ตามลำดับ ทั้งนี้ ข้อมูลจาก PISA ชี้ให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ปกครองด้วย ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยนี้ หากสามารถเพิ่มปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรให้สูงมากขึ้นในอนาคตระยะยาวจะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ได้ด้วย

4) ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา คิดจากประชากรอายุ 25-34 ปี ที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ในปี 2549 ของไทยอยู่ที่ร้อยละ 18 ซึ่งดีขึ้นกว่าปี 2548 ร้อยละ 4 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเอเชียไทยเหนือกว่าเพียงฟิลิปปินส์ อินเดีย

มหาราชภูระ และอินโดนีเซียเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาจะพบว่า มีแนวโน้มดีขึ้นทุกปี (ร้อยละ 12, 13, 14.5, 14, และ 18 ตามลำดับ)

5) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษา ผลการประเมินการในปี 2549 ไทยได้คะแนน 4.6 จากคะแนนเต็ม 10 แม้ว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเต็ม 10 จะเป็นคะแนนที่ต่ำ แต่ก็แสดงถึงแนวโน้มดีขึ้น รวมทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันไทยได้คะแนนมากกว่าเกาหลี ฟิลิปปินส์ เจอเจียง สาธารณรัฐประชาชนจีน และอินโดนีเซีย นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเชื่อมโยงกับอัตราการว่างงานที่เป็นจุดแข็งที่สุดของไทยเนื่องจากมีอัตราว่างงานต่ำเป็นอันดับ 1 ติดต่อกันมา 4 ปี ซึ่งสามารถสะท้อนในอีกมุมมองหนึ่งว่า ระบบการศึกษาของไทยสามารถผลิตแรงงานที่ตอบสนองต่อระบบเศรษฐกิจ

6) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในปี 2549 ไทยได้คะแนน 5.28 จากคะแนนเต็ม 10 ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มในการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมากขึ้น และตอบสนองต่อการแข่งขันมากกว่าฟิลิปปินส์ เจอเจียง ญี่ปุ่น เกาหลี อินโดนีเซีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน

7) ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ ไทยได้คะแนน 4.27 ในปี 2549 จากคะแนนเต็ม 10 โดยลดลง 1.24 คะแนน จากปี 2548 และเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกันแล้วเหนือกว่าเพียงอินโดนีเซียและญี่ปุ่นเท่านั้น

8) การถ่ายโอนความรู้ ระหว่างบริษัทธุรกิจกับมหาวิทยาลัย ในปี 2549 ไทยมีการถ่ายโอนความรู้ระหว่างบริษัทธุรกิจกับมหาวิทยาลัยไม่มากนัก โดยได้คะแนน 4.39 จากคะแนนเต็ม 10 ซึ่งในภูมิภาคเดียวกันเหนือกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีน เจ้อเจียง และอินโดนีเซีย

อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดในการพิจารณาคุณภาพทางการศึกษาข้างต้น เป็นเพียงดัชนีส่วนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นภาพกว้างๆ แต่การจะทราบถึงรายละเอียดในเรื่องคุณภาพการศึกษาให้ลึกซึ้งและรอบด้านเพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยจำเป็นต้องอาศัยดัชนีอื่นๆ มาประกอบการพิจารณาอีกมาก อาทิเช่น ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ อัตราครูต่อนักเรียนทั้งระดับประถมและมัธยมศึกษาที่เฉลี่ยในภาพรวมของประเทศเป็นเครื่องชี้วัดได้ระดับหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากหากอัตราการกระจายตัวของครูในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพก็จะส่งผลต่อปัญหาเชิงคุณภาพการศึกษาได้เช่นกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในด้านการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยทั้งในเชิงโภชนาการ สมองและกล้ามเนื้อต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย เนื่องจากมีผลการวิจัยยืนยันอย่างชัดเจนว่าการพัฒนาสมองซึ่งมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการเรียนรู้ นั้นต้องพัฒนาตั้งแต่อายุ 0-3 ปี หากไม่มีการพัฒนาสมองและภาวะโภชนาการของเด็กแต่วัยเยาว์จะส่งผลต่อพัฒนาการในการเรียนรู้ของเด็กด้วย

ประสิทธิภาพการศึกษา

การลงทุนทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของไทยในภาครัฐต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549) อยู่ที่ร้อยละ 4.1, 3.94, 4.12, 4.00 และ 3.9 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากงบประมาณรวมของทั้งประเทศใน พ.ศ. 2549 พบว่ารัฐได้จัดสรรให้การศึกษาร้อยละ 21.7 ของงบประมาณทั้งหมดหรือเกือบ 1 ใน 4 ของงบประมาณรวมของประเทศ

สำหรับเส้นทางการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาพบว่า ประเทศส่วนใหญ่ยังคงให้กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทสำคัญในการดูแลการเงินและการงบประมาณทางการศึกษาโดยรวมของประเทศ เช่น

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งระบบการบริหารการศึกษา สาธารณรัฐเกาหลีแบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับชาติ และระดับท้องถิ่น มีกระทรวงการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์รับผิดชอบด้านการศึกษาโดยรวม ทั้งนี้ เกาหลีได้รักษาระดับการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาให้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 20 ของงบประมาณแผ่นดินเสมอ แม้ในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ โดยเส้นทางการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา ดังนี้

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

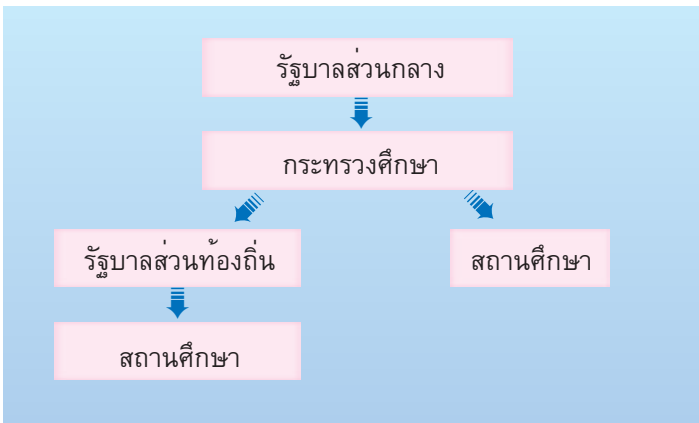
ประเทศมาเลเซีย ระบบการบริหารการศึกษาของมาเลเซียเป็นการบริหารแบบรวมอำนาจที่ส่วนกลางเพื่อควมมีเอกภาพ มีกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ โดยมีเส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษาตรงไปยังสถานศึกษา

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศมาเลเซีย

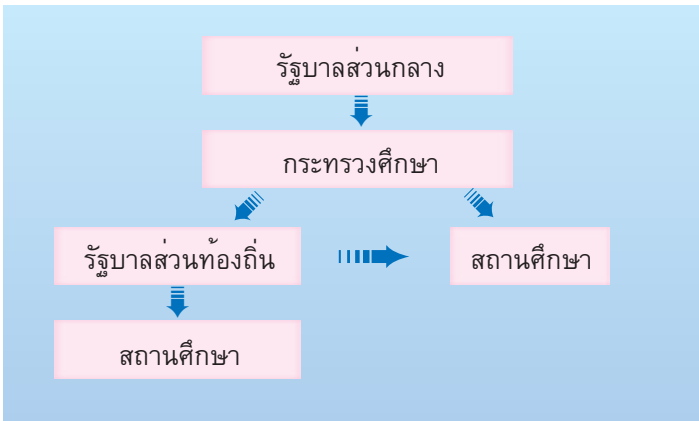
ประเทศญี่ปุ่น ระบบการบริหารการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น มี 2 ระดับ คือระดับชาติ และระดับท้องถิ่น โดยในระดับชาติคือ กระทรวงการศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รับผิดชอบด้านมาตรฐานของการศึกษาทุกระดับ และดูแลสถาบันอุดมศึกษาและโรงเรียนในสังกัดส่วนกลาง ส่วนคณะกรรมการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลปฏิบัติงานด้านบริหาร และจัดการศึกษา คือระดับจังหวัดดูแลมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับเทศบาลดูแลระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับเส้นทางการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา เป็นดังนี้

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศญี่ปุ่น

ประเทศสหราชอาณาจักร ระบบการบริหารการศึกษาของประเทศสหราชอาณาจักรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การบริหารส่วนกลาง และการบริหารส่วนท้องถิ่น โดยกระทรวงการศึกษาและการจ้างงาน เป็นหน่วยงานระดับชาติ โดยรับผิดชอบดูแลมาตรฐานและหลักสูตร การกำหนดสูตรคำนวณงบประมาณ และจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษา และหน่วยงานระดับท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารการศึกษาท้องถิ่น องค์กรบริหารท้องถิ่นสก๊อตแลนด์ และคณะกรรมการการศึกษาและห้องสมุดในไอร์แลนด์เหนือ ดูแลบริหารในเชิงยุทธศาสตร์ สำหรับเส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษาเป็นดังนี้

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศสหราชอาณาจักร

ประเทศนิวซีแลนด์ ระบบการบริหารการศึกษาของนิวซีแลนด์อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกระจายอำนาจจากกระทรวงไปยังสถานศึกษาโดยตรง

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศนิวซีแลนด์

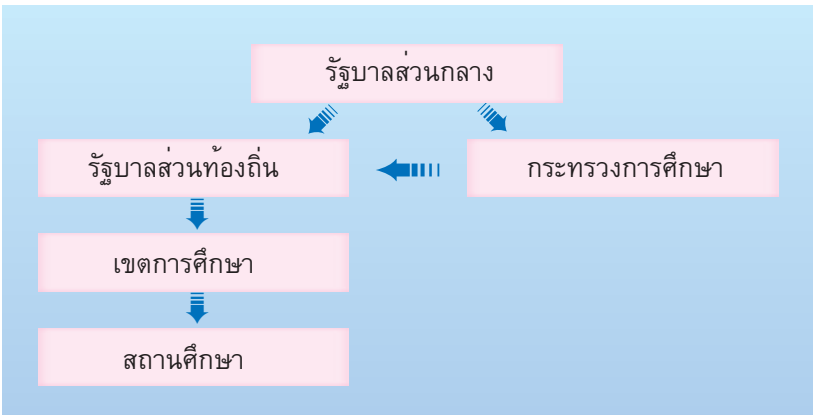
ประเทศออสเตรเลีย ระบบการบริหารการศึกษาของออสเตรเลียอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลมลรัฐ แต่รัฐบาลกลางสนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งให้กับการศึกษา โดยเส้นทางการจัดสรรงบประมาณเป็นดังนี้

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศออสเตรเลีย

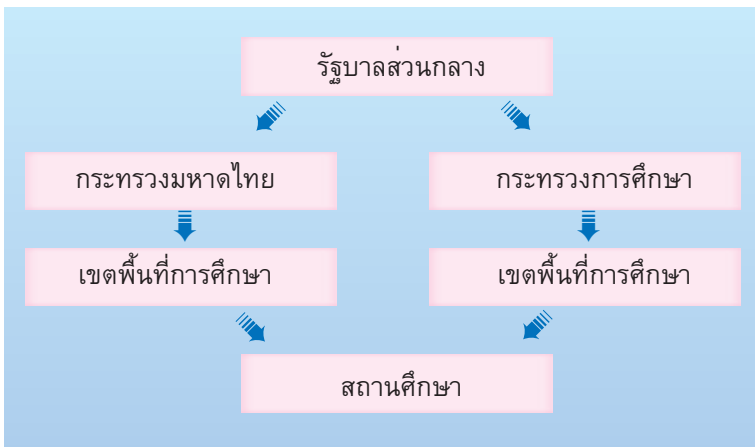
ประเทศสหรัฐอเมริกา ระบบการบริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกาเน้น รัฐบาลมลรัฐรับผิดชอบหลักในการจัดการศึกษา รัฐบาลส่วนกลางโดยกระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทเฉพาะการกำหนดนโยบาย และช่วยเหลือด้านการเงิน โดยการบริหารการศึกษาที่แท้จริงเป็นหน้าที่ขององค์กรการศึกษาระดับท้องถิ่น ได้แก่ เขตการศึกษา (School Districts)

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศสหรัฐอเมริกา

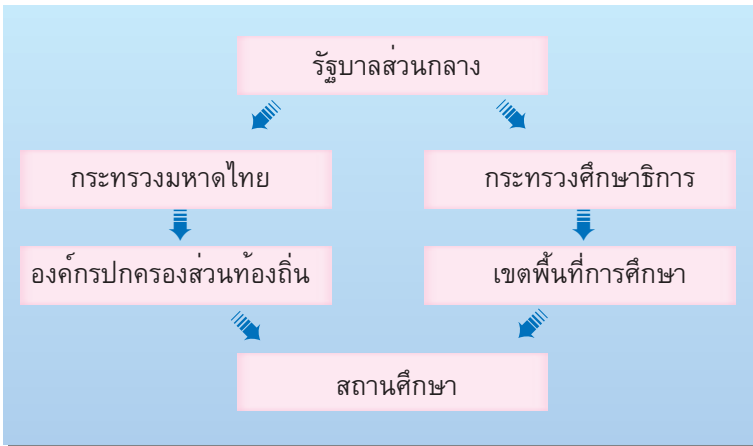
ประเทศฝรั่งเศส ระบบการบริหารการศึกษาของฝรั่งเศสตามรัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้กระจายอำนาจไปสู่ระดับสภาคณะกรรมการบริหารระดับพื้นที่ภายใต้การควบคุมดูแลการดำเนินงานโดยผู้แทนของรัฐ ดังนั้น ส่วนกลางจึงกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ทั่วไปของระบบการศึกษาเป็นหลัก สำหรับเส้นทางการจัดสรรงบประมาณ มีดังนี้

เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ของประเทศฝรั่งเศส

ประเทศไทย มีเส้นทางการจัดสรรงบประมาณผ่านหลาย
กระทรวง แต่กระทรวงศกษาธิการยังคงเป็นกระทรวงหลัก ดังนี้

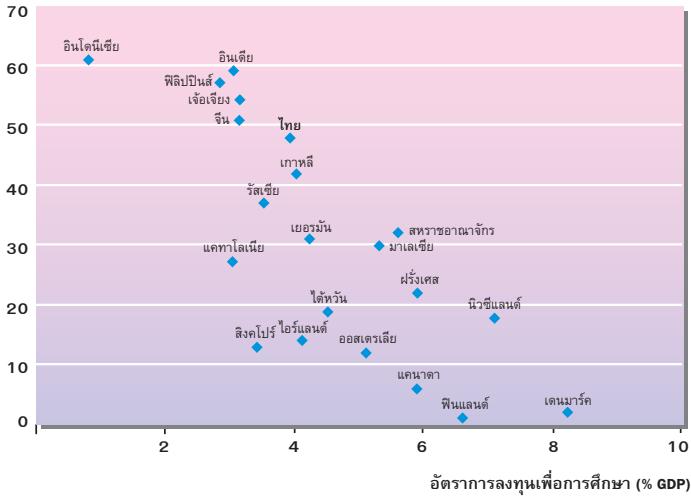
เส้นทางการจัดสรรงบประมาณการศกษา ของประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม จากการศกษาในพื้นที่พบว่า ในทางปฏิบัติยังมีปัญหาในการสนับสนุนงบประมาณให้สถานศกษาที่สังกัดกระทรวงศกษาธิการผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การสนับสนุนคอมพิวเตอร์ให้กับสถานศกษาโดยตรงไม่สามารถกระทำได้อเนื่องจากขัดกับระเบียบปฏิบัติ ดังนั้น จึงต้องอาศัยการสนับสนุนคอมพิวเตอร์ผ่านกระบวนการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สถานศกษายืมคอมพิวเตอร์ใช้แทน

อัตราการลงทุนทางการศึกษาเปรียบเทียบกับ อันดับสมรรถนะด้านการศึกษานานาชาติ

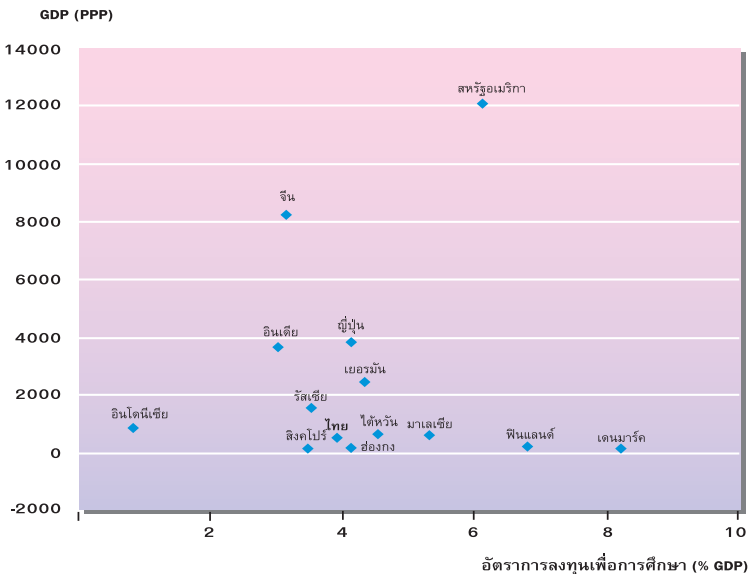
อันดับสมรรถนะด้านการศึกษา

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการลงทุนของไทยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ มีข้อน่าสังเกตในเรื่องประสิทธิภาพการลงทุนเพื่อการศึกษา เช่นเมื่อเปรียบเทียบกับสิงคโปร์จะพบว่าไทยลงทุนเพื่อการศึกษา (3.9 % GDP) มากกว่าสัดส่วนที่สิงคโปร์ (3.4 % GDP) ลงทุน แต่อันดับสมรรถนะการศึกษาของสิงคโปร์กลับดีกว่าไทยถึง 25 อันดับ (ไทย 48 สิงคโปร์ 13) นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับไอร์แลนด์ซึ่งลงทุนเพื่อการศึกษามากกว่าไทยด้วยสัดส่วนสูงกว่าเล็กน้อย (4.1 % GDP) แต่มีอันดับด้านการศึกษา (อันดับที่ 14) เหนือกว่าไทยถึง 24 อันดับ อย่างไรก็ตาม ในข้อเท็จจริงแม้สัดส่วนจะต่างกันเล็กน้อย แต่เม็ดเงินที่ลงทุนจริงแตกต่างกันมาก

เมอพจรณาอตรการลงทุนเพอการศกษาต่อ GDP ร่วมกับ GDP ซ่งปรบค่างานาจซ้อแล้ว ผลยงคงสอดคล้องกัน โดยลนคปรมีผลลตภณท์มวรวม (ซ่งปรบค่างานาจซ้อแล้ว) น้อยกว่าไทยและลงทุนด้นการศกษาน้อยกว่าไทย แต่สมรทนะด้นการศกษากลบเหนือกว่าไทย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลได้แสดงให้เห่นวฮองกงและไต้หวัน ซ่งมีสมรทนะเหนือกว่าไทยค้ออยู่ในอันดับที่ 24 และ 19 ตามลำดับให้ความสำคัญในการลงทุนด้นการศกษามากกว่าค้อ ฮองกงลงทุนเพอการศกษาที่ร้อยละ 4.2 ของ GDP และไต้หวันลงทุนเพอการศกษาที่ร้อยละ 4.5 ของ GDP ในขณะที่มี GDP ซ่งปรบค่างานาจซ้อแล้วต่ำกว่าไทย

อตรการลงทุนด้นการศกษาเปรยบเทียบกับผลลตภณท์มวรวมของนานาชาติ

มีข้อสังเกตว่าประเทศส่วนใหญ่จะคงรักษาระดับอัตรา
การลงทุนทางการศึกษาไว้ ไม่ว่าจะรายได้เมื่อเปรียบเทียบกับอำนาจ
ซื้อจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เนื่องจากการพัฒนาคนเป็นปัจจัย
พื้นฐานในการพัฒนาประเทศทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และ
การเมือง นอกจากนี้ พบว่าประเทศฟินแลนด์ซึ่งได้รับการจัดอันดับ
ด้านการศึกษาให้เป็นอันดับ 1 ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้าน
การศึกษามาก และได้ลงทุนคิดเป็นร้อยละของ GDP ที่สูงสะสม
มานานหลายปี โดยในรอบ 6 ปี (พ.ศ. 2544-2549) ลงทุนที่
ร้อยละ 5.899, 5.9, 5.88, 6.346, 6.5 และ 6.6 ตามลำดับ

ตารางเปรียบเทียบอัตราการลงทุนทางการศึกษากับรายได้ที่เปรียบเทียบกันบ้างรายชื่อ
ของนานาประเทศ พ.ศ. 2543-2549

	2543		2544		2545		2546		2547		2548		2549	
	GDP (PPP)	ลงทุน การศึกษา (% GNP)	GDP (PPP)	ลงทุน การศึกษา (%/GDP)	GDP (PPP)	ลงทุน การศึกษา (%/GDP)	GDP (PPP)	ลงทุน การศึกษา (%/GDP)	GDP (PPP)	ลงทุน การศึกษา (%/GDP)	GDP (PPP)	ลงทุน การศึกษา (%/GDP)	GDP (PPP)	ลงทุน การศึกษา (%/GDP)
เกาหลี	625	3.7	457.22	3.7	442.2	3.7	759	3.63	832	3.571	901	4	1025	4
ญี่ปุ่น	2940	3.6	4756.39	-	4143.8	3.6	3203	3.59	3518	3.694	3661	3.6	3836	4.1
ไทย	334	4.8	124.91	4.35	113.6	4.1	412	3.94	461	4.215	449	4	538	3.9
นิวซีแลนด์	66	7.3	49.8	7.3	49.1	7.1	76	7.04	88	7.041	95	7.5	97	7.1
ฝรั่งเศส	1246	6	1290.9	6	1305.6	6	1434	5.98	1603	6.287	1689	6	1793	5.9
ฟินแลนด์	107	7.5	121.6	5.899	120.9	5.9	129	5.88	139	6.346	149	6.5	160	6.6
มาเลเซีย	180	5.2	85.57	4.489	87.5	4.1	217	7.13	233	8.026	252	6.6	277	5.3
สหรัฐอเมริกา	8002	5.4	9985.7	7.174	10295.6	7.4	10081	7.5	10628	7.88	11404	6.2	12059	6.1
ออสเตรเลีย	421	5.4	393.7	6.751	367.2	6.7	510	6.71	569	5.216	610	5.3	625	5.1
อังกฤษ	1201	5.3	1415.6	4.471	1426.7	4.4	1443	4.43	1583	4.694	1662	5.5	1877	5.6
ไอร์แลนด์	80	6	93.9	6.651	105.2	6.7	131	5.73	146	-	159	4	164	4.1

ที่มา : IMD, World Competitiveness Yearbook 2000-2006.

ทั้งนี้ ข้อมูลจาก World Development Indicators 2005 โดยธนาคารโลกได้ศึกษาถึงการลงทุนเพื่อการศึกษาคิดเป็นร้อยละต่อ GDP ต่อรายหัวนักเรียน (Public expenditure per student (% GDP per capita)) จำแนกตามระดับการศึกษา มีข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

ตารางค่าใช้จ่ายภาครัฐต่อรายหัวนักเรียน

ประเทศ	ค่าใช้จ่ายภาครัฐต่อรายหัวนักเรียน (% of GDP per capita)		
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ระดับอุดมศึกษา
จีน
เดนมาร์ก	24.4	35.5	74.2
ฟินแลนด์	17.8	26.3	37.5
เยอรมันนี	16.9	21.8	41.2
ไอร์แลนด์	12.0	17.9	27.2
ญี่ปุ่น	21.5	20.9	17.1
เกาหลี	16.6	21.1	7.3
มาเลเซีย	17.0	27.6	114.0
นิวซีแลนด์	18.9	21.8	37.5
ไทย	16.5	11.7	33
ฟิลิปปินส์	11.6	9.3	13.8
สวีเดน	22.5	26.2	47.4
สวิสเซอร์แลนด์	23.2	28.1	53.8
สหราชอาณาจักร	15.1	16.2	23.2
สหรัฐอเมริกา	21.2	24.5	31.7

.. ไม่มีรายละเอียดของข้อมูล

ที่มา: World Development Indicators 2005, World Bank.

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการจัดสรรการลงทุนเพื่อการศึกษาของไทยเน้นลงทุนในระดับอุดมศึกษาโดยคิดเป็นอัตราร้อยละ 33 ในขณะที่ลงทุนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาน้อยกว่าโดยลงทุนร้อยละ 16.5 และ 11.7 ตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่าการลงทุนในระดับประถมศึกษาของไทยน้อยกว่าระดับมัธยมศึกษาซึ่งแตกต่างจากประเทศส่วนใหญ่ที่ลงทุนในระดับมัธยมศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา เช่น ไอร์แลนด์ที่ลงทุนเพื่อการศึกษาด้วยสัดส่วนน้อยกว่าไทยและมีสมรรถนะด้านการศึกษาเหนือกว่าไทยนั้นได้ลงทุนรายหัวในระดับศึกษาร้อยละ 12 มัธยมศึกษา ร้อยละ 17.9 และอุดมศึกษาร้อยละ 27.2

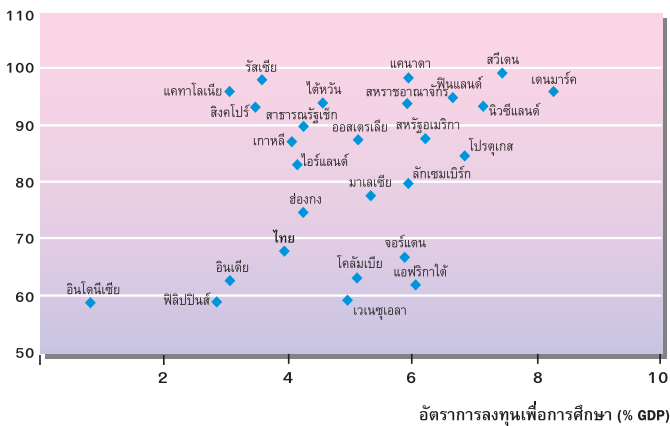

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการลงทุนทางการศึกษาเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดในเรื่องความเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรม มีรายละเอียดดังนี้

พิจารณาการลงทุนเพื่อการศึกษาพร้อมกับอัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาสุทธิตะพบว่ามีแนวโน้มที่แสดงให้เห็นว่าหากลงทุนเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้นอัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาสุทธิจะมากขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ผลของบางประเทศไม่เป็นเช่นนั้น เช่น สิงคโปร์ แคนาดา โคลเนเชีย และรัสเซีย ลงทุนเพื่อศึกษาน้อยกว่าไทย แต่กลับมีอัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิมากกว่าไทยมาก เป็นต้น

อัตราการลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับ อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิของนานาชาติ

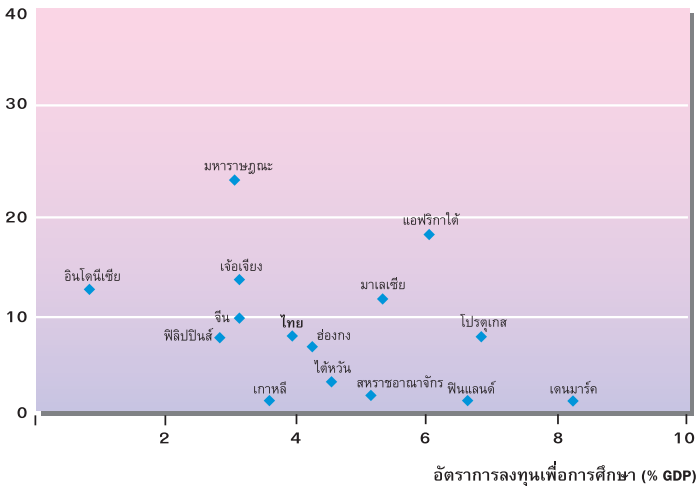
อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาสุทธิ (%)

เมื่อพิจารณาอัตราการลงทุนร่วมกับอัตราการไม่รู้หนังสือ พบว่ามีแนวโน้มที่สอดคล้องกันคือมีแนวโน้มว่าหากลงทุนเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้นอัตราการไม่รู้หนังสือจะลดลงด้วย อย่างไรก็ตามผลของบางประเทศไม่เป็นเช่นนั้น เช่น มาเลเซียและแอฟริกาใต้ลงทุนเพื่อการศึกษามากกว่าไทยแต่กลับมีอัตราการไม่รู้หนังสือมากกว่าไทย เป็นต้น

อัตราการลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับ
อัตราการไม่รู้หนังสือในวัยผู้ใหญ่ของนานาชาติ

อัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ อายุ 15 ปีขึ้นไป (%)

โดยสรุปแล้วข้อมูลด้านการลงทุนเพื่อการศึกษาแสดงให้เห็นว่าหากลงทุนทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นมีแนวโน้มที่โอกาสการเข้าถึงความเสมอภาค และความทั่วถึงทางการศึกษาจะสูงขึ้นด้วย

พิจารณาประสิทธิภาพการลงทุนเพื่อการศึกษากับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

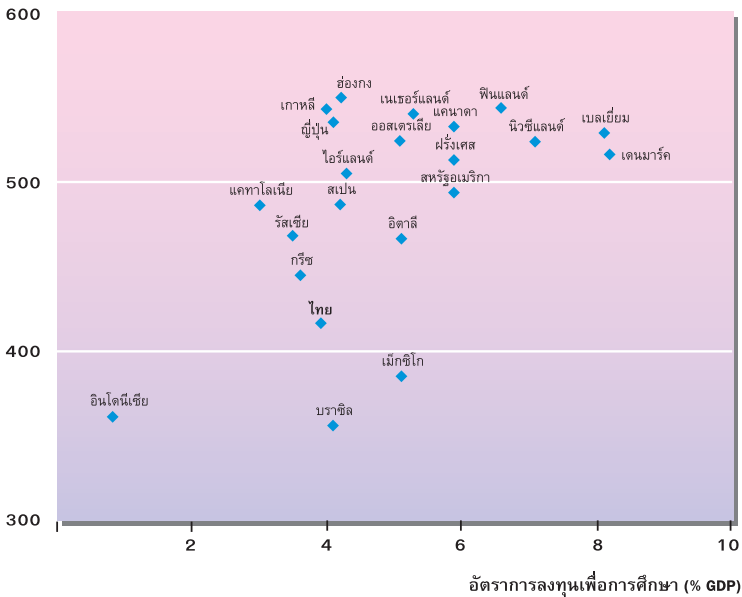
ในด้านอัตราของครูต่อนักเรียนทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษาเฉลี่ยในภาพรวมของประเทศแม้อันดับจะไม่ดีนักแต่ค่าเฉลี่ยค่อนข้างดี ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงสถานศึกษาจำนวนมากยังขาดแคลนครู ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัญหาส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากอัตราการกระจายตัวของครูในโรงเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการติดตามและประเมินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถึงสิ้นสุดปีงบประมาณ 2548 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่พบว่า การกระจายตัวของอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานแตกต่างกันมากระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เมื่อพิจารณาการลงทุนเพื่อการศึกษากับคะแนนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในโครงการ PISA พบว่าแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนกับผลสัมฤทธิ์ (คะแนน) อย่างชัดเจน โดยประเทศที่ลงทุนเพื่อการศึกษาด้วยอัตรา

ร้อยละของ GDP สูง คะแนนในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มักจะสูงขึ้นด้วย ดังแสดงในแผนภาพ

การลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับคะแนนคณิตศาสตร์ของนานาชาติ

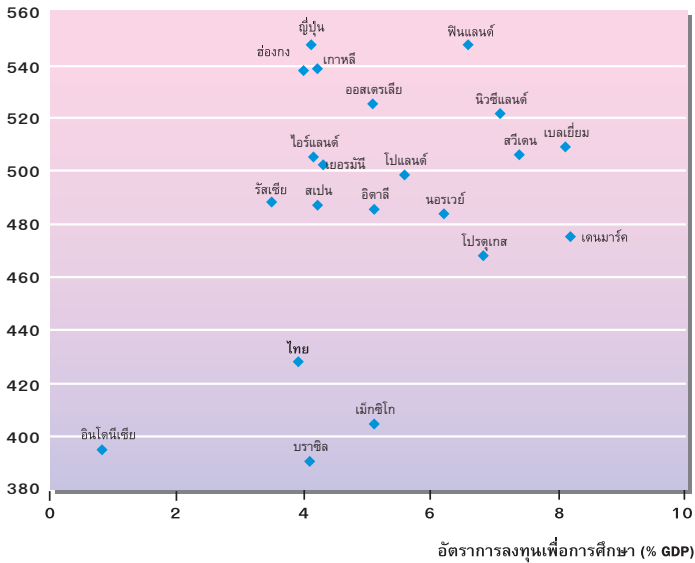
คะแนนรวมวิชาคณิตศาสตร์

การลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับคะแนนวิทยาศาสตร์ของนานาชาติ

การลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับคะแนนวิทยาศาสตร์ของนานาชาติ

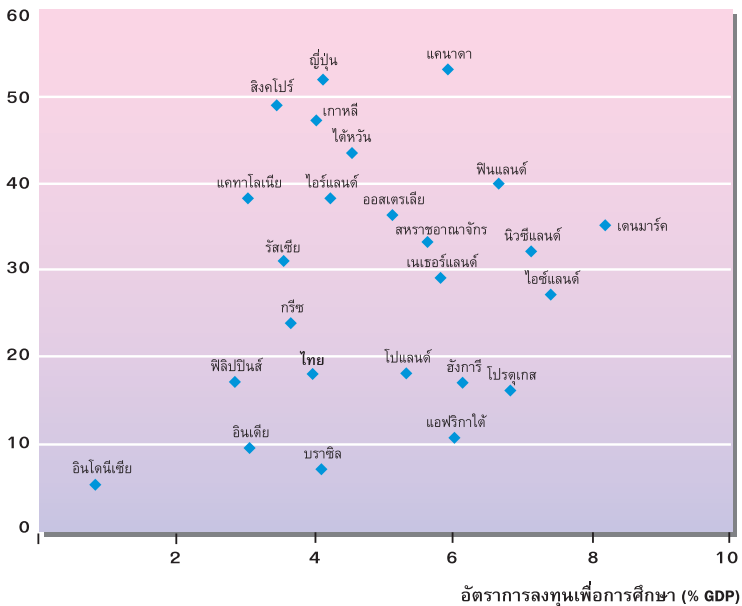
คะแนนวิชาวิทยาศาสตร์

อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาการลงทุนเพื่อการศึกษาพร้อมกับผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษากลับแตกต่างกันออกไป โดยมีบางประเทศที่ผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษาไม่ได้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการลงทุนทางการศึกษา เช่น สิงคโปร์ลงทุนน้อยกว่าไทย แต่มีผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษาสูงกว่าไทย และในขณะเดียวกันบราซิล แอฟริกาใต้ และโปรตุเกสซึ่งลงทุนด้านการศึกษามากกว่าไทยก็มียผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษาน้อยกว่าไทย

การลงทุนเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษา (%)

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาการลงทุนเพื่อการศึกษาในลักษณะร้อยละของ GDP สามารถชี้ให้เห็นถึงภาพในเชิงมหภาคได้ระดับหนึ่งเท่านั้น และแม้ว่าการลงทุนเพื่อการศึกษาในระดับพื้นฐานจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ก็ก็เป็นเพียงปัจจัยส่วนหนึ่งในการพิจารณาประสิทธิภาพของการลงทุนทางการศึกษา ซึ่งการพิจารณาประสิทธิภาพยังต้องพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น

1. งบประมาณของรัฐที่ลงทุนเพื่อการศึกษาเป็นเพียงงบประมาณส่วนหนึ่ง แต่ไม่ได้แสดงถึงภาพการลงทุนที่แท้จริง เนื่องจากครอบครัว และผู้ประกอบการได้ลงทุนเพื่อการศึกษาจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภาคส่วนต่างๆ และผู้ประกอบการเห็นความสำคัญของการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนด้วย เช่น ญี่ปุ่นรัฐบาลกลางลงทุนเพื่อการศึกษาพร้อมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสัดส่วนครึ่งต่อครึ่ง แต่สำหรับประเทศไทยการลงทุนเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการโดยรัฐ และยังขาดความร่วมมือจากภาคส่วนอื่นๆ

2. การลงทุนทางการศึกษามุ่งไปที่การยกระดับความสามารถของผู้เรียนโดยตรงหรือมีประสิทธิภาพมากนัก้อยเพียงใด ดังนั้น หากจะเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนเพื่อการศึกษาจะต้องมุ่งลงทุนไปสู่ผู้เรียนโดยตรง ทั้งนี้ ในข้อเท็จจริงพบว่า การลงทุนเพื่อการศึกษาของไทยโดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ถูกใช้ เป็นงบประมาณสำหรับบุคลากรถึงร้อยละ 84

3. สภาพเศรษฐกิจและสังคมซึ่งหากมีช่องว่างของรายได้มากอาจส่งผลกับความพร้อมทางการเรียนของเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาส

โดยในปัจจุบันไทยมีเด็กในกลุ่มยากจนและด้อยโอกาสถึงประมาณร้อยละ 26.23 ซึ่งเด็กกลุ่มนี้จะขาดความพร้อมทางการเรียน รวมทั้งผู้ปกครองไม่สามารถที่จะดูแลช่วยเหลือด้านการเรียนได้ จึงแตกต่างจากประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งมีช่องว่างของสภาพเศรษฐกิจและสังคมไม่มากนัก และผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนนักเรียนได้มาก

4. การสร้างแรงจูงใจ โดยการศึกษาของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ศึกษาพบว่าในประเทศเกาหลีสร้างแรงจูงใจ โดยผู้ที่สอบเข้าเรียนมหาวิทยาลัยได้สามารถใช้เป็นเหตุผลในการลดระยะเวลาในการเป็นทหารจาก 2 ปีเหลือ 6 เดือน ซึ่งนอกจากเป็นแรงจูงใจให้เด็กตั้งใจเรียนแล้วยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองส่งเสริมสนับสนุน และลงทุนเพื่อการศึกษาให้กับเด็กในปกครองด้วย (การประชุมผู้บริหาร กระทรวงศึกษาธิการ, 7 ก.ย. 2549)

4. ประเด็นพิจารณาเชิงนโยบาย

ด้านโอกาส ความเสมอภาค ทัวถึงและเป็นธรรม

1. ค่าตัวเลขและสถิติจากแหล่งที่ต่างกันส่งผลให้ตัวเลขมีค่าที่ผันแปรแตกต่างกัน ดังนี้

1.1 อัตราส่วนการเข้าเรียนที่ใช้ในการเปรียบเทียบจัดอันดับของสถาบัน IMD ใช้อัตราส่วนสุทธิ (Net enrolment) ในขณะที่อัตราส่วนการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยมักจะใช้ Gross enrolment ซึ่งแตกต่างกัน

1.2 การแบ่งกลุ่มอายุในการพิจารณา อาจแตกต่างกัน เช่น อัตราการไม่รู้หนังสือในวัยผู้ใหญ่ IMD คิดจากประชากรกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป แต่บางแห่งอาจคิดจากกลุ่มประชากรวัยแรงงาน คือกลุ่มอายุ 15-59 ปี เป็นต้น

2. ประเทศไทยยังมีกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและยากจนในอัตราที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น ในความเป็นจริงแม้อัตราการลงทุนของภาครัฐอาจใกล้เคียงกัน แต่โอกาสก็ยังคงต่างกันมาก เนื่องจาก

2.1 ทักษะคติในการดำรงชีวิตที่ต้องมุ่งทำงานหาเลี้ยงชีวิตและรับภาระครอบครัวมากกว่าความปรารถนาที่จะเข้าเรียน

2.2 การลงทุนเพื่อการศึกษาจากครอบครัวจะมีสัดส่วนน้อยกว่า เนื่องจากขาดความพร้อม ในขณะที่ประเทศซึ่งประชากรมีรายได้ครัวเรือนสูงมีความพร้อม และได้ลงทุนเพื่อการศึกษาให้กับเด็กในปกครองมากกว่า ซึ่งการศึกษาเปรียบเทียบและการจัดอันดับนานาชาติพิจารณาเฉพาะการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยภาครัฐ ไม่ได้นำเรื่องการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยครอบครัวมาพิจารณา ทั้งๆ ที่ในประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่มีการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยครอบครัวค่อนข้างมาก

3. ข้อมูลจากธนาคารโลกชี้ให้เห็นว่าค่าตอบแทนการทำงานสำหรับผู้ที่มีจบระดับมัธยมศึกษากับระดับประถมศึกษา มีความแตกต่างกันมากมายเท่า ดังนั้น หากสามารถขยายโอกาสให้ประชาชนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะเป็นอีกหนทางหนึ่งในการลดความยากจนและช่องว่างทางเศรษฐกิจในอนาคต

4. ผลจากโครงการ PISA บ่งชี้อย่างชัดเจนว่าการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยประเทศที่ผู้ปกครองจบการศึกษาเฉลี่ยสูงกว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะสูงกว่าด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากมีผลต่อทัศนคติในการศึกษาและการเตรียมความพร้อมให้เด็กนั่นเอง ดังนั้น หากเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชากรในปัจจุบันแล้ว ในระยะยาวคุณภาพการศึกษาควรจะดีมากขึ้น

ด้านคุณภาพการศึกษา

1. ในการศึกษาเปรียบเทียบส่วนใหญ่จะพิจารณาค่าสถิติหรืออัตราส่วนต่างๆ ด้วยค่าเฉลี่ยในภาพรวม ซึ่งในความเป็นจริงมีปัจจัยที่ต้องพิจารณาเชิงลึกอีกมาก เช่น

1.1 ค่าเฉลี่ยของผลการเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ ซึ่งในความเป็นจริงพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไทยค่อนข้างกระจายตัวมาก เช่น ในโครงการ PISA พบว่า นักเรียนในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยได้คะแนนเฉลี่ยสูงเทียบเท่าระดับกลุ่มประเทศ OECD แต่เมื่อเฉลี่ยรวมจากคะแนนของนักเรียนทุกสังกัดแล้วคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่ม OECD มาก นอกจากนี้ คะแนนการสอบ O-Net ปี 2548 ก็กระจายตัวมากเช่นกัน เช่น ในวิชาภาษาไทยผู้ได้คะแนนสูงสุด 99 คะแนน ในขณะที่คะแนนต่ำสุดคือ 1 คะแนน ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรพิจารณาจัดกลุ่มนักเรียน/โรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากค่าเฉลี่ยไม่ได้แสดงภาพที่เป็นจริงเชิงลึก

1.2 อัตราส่วนครูต่อนักเรียน ซึ่งในความเป็นจริงพบว่า ประเทศไทยมีอัตราส่วนแตกต่างกันมากในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังนั้น ในสภาพความเป็นจริงจึงยังมีพื้นที่ที่ขาดแคลนครูอยู่ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมถึงสถานศึกษาในเขตพื้นที่เสี่ยงภัย กั้นดาร หรือห่างไกลจากชุมชน ซึ่งในแต่ละแห่งยังจำเป็นต้องมีครูแม้ว่าจะมีนักเรียนจำนวนน้อยมาก ซึ่งเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาาร่วมด้วย

2. การลงทุนเพื่อการศึกษาในประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่ มีการลงทุนสะสมมาอย่างยาวนาน จึงมีรากฐานที่เข้มแข็งแล้ว รวมทั้งประชากรส่วนใหญ่มีโอกาสในการเข้ารับการศึกษาเกือบร้อยละ 100 อยู่แล้ว ดังนั้น การลงทุนเพื่อการศึกษาในปัจจุบันจึงสามารถทุ่มลงทุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาโดยตรง ในขณะที่ประเทศไทยยังต้องแบ่งการลงทุนเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง และในขณะเดียวกันการลงทุนเพื่อการศึกษาของไทย โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณบุคลากร ดังนั้น สัดส่วนการลงทุนที่เหลือเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในความเป็นจริงจึงไม่มาก นอกจากนี้ การลงทุนเพื่อการศึกษาโดยครอบครัวของประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีสัดส่วนมากกว่าไทยเนื่องจากมีความพร้อม ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการที่ประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่ลงทุนต่อหัวนักเรียนค่อนข้างสูง เช่นประเทศฟินแลนด์ ซึ่งได้รับการจัดให้เป็นอันดับ 1 ด้านการศึกษานั้น ได้ลงทุนค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียนในอัตราร้อยละ 17.8, 26.3 และ 37.5 ของ GDP (per capita)

ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยลงทุนร้อยละ 16.5, 11.7 และ 33 ของ GDP (per capita) ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาตามลำดับ

ด้านประสิทธิภาพการศึกษา

1. การลงทุนเพื่อการศึกษาควรมุ่งที่การยกระดับความสามารถของผู้เรียนโดยตรง เช่น สื่อ อุปกรณ์ การพัฒนาครู และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน จึงจะมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้

2. การปรับระบบจัดสรรทรัพยากรใหม่เพื่อความเหมาะสมเนื่องจาก

2.1 ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมของไทยยังมีช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนมาก ดังนั้นจึงยังมีกลุ่มเด็กด้อยโอกาสที่ผู้ปกครองไม่มีค่าใช้จ่ายสนับสนุนด้านการเรียน และขาดความพร้อมทางการเรียนถึงร้อยละ 26.23 โดยเด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ

2.2 หากพิจารณาผลสัมฤทธิ์ในโครงการ PISA และผลทดสอบ O-Net ที่ผ่านมาจะพบความแตกต่างของการได้คะแนนสูงสุดและต่ำสุดของเด็กไทยว่าแตกต่างกันมาก การพิจารณาเฉพาะค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่อย่างเดียวจะไม่ทราบถึงสภาพที่แท้จริง ดังนั้น ในการพิจารณาจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรจัดสรรทรัพยากรให้แตกต่างกันแทนที่จะเท่ากันหมด

3. การลงทุนเพื่อการศึกษาของไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการลงทุนโดยรัฐ ยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่นๆ ในขณะที่ประเทศซึ่งมีความพร้อมสูงมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาทั้งจากภาครัฐและเอกชน ดังนั้น โดยข้อเท็จจริงแล้วค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนในกลุ่มประเทศที่เศรษฐกิจดีจึงสูงกว่าประเทศด้อยพัฒนาถึง 3-4 เท่า ถ้าหากสามารถจูงใจให้ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมร่วมลงทุนเพื่อการศึกษาได้ จะเป็นปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยตรง

4. การเพิ่มประสิทธิภาพค่าใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการศึกษา มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา ได้แก่ จะเพิ่มค่าใช้จ่ายในส่วนใด และลดค่าใช้จ่ายในส่วนใด ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยต้องปรับสัดส่วนงบประมาณให้เหมาะสมสำหรับการศึกษาแต่ละระดับ รวมทั้งปรับสัดส่วนงบประมาณในการบริหารจัดการเพื่อนำไปเพิ่มการลงทุนในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น

5. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาจะพบว่าการจัดการศึกษาของไทยมีปัญหาในเรื่องกลไกในการประสานงานการเตรียมความพร้อมของเด็กและการจัดการศึกษา ทั้งในด้านโอกาส ความเสมอภาค ทัวถึง และเป็นธรรม รวมทั้งคุณภาพการศึกษาที่เชื่อมโยงกับเรื่องประสิทธิภาพเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) สร้างกลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย

และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ของเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยให้ครอบคลุมรอบด้าน เช่น การพัฒนาสมอง โภชนาการ จิตวิทยาเด็ก การจัดการศึกษา เป็นต้น

2) กำหนดนโยบายการยกระดับสมรรถนะการศึกษาไทยทั้งระบบ โดยดำเนินการดังนี้

(1) วิจัยนโยบายเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเชิงลึกในแต่ละด้านเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพทั้งระบบ

(2) ปรับระบบการจัดสรรทรัพยากร (Re-allocation Resources) ทั้งระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ แทนการจัดสรรทรัพยากรแบบเท่ากันหมด แต่ควรพิจารณาปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น ขนาดของสถานศึกษา อัตราการกระจายและการกระจุกตัวของทรัพยากร (ทั้งในเชิงงบประมาณ บุคลากร สถานที่) เป้าหมายการศึกษาที่ต้องการผลักัดัน สภาพเศรษฐกิจและสังคม และสภาพปัญหาที่ต้องแก้ไขและปรับปรุง รวมถึงการยกระดับมาตรฐาน จึงจะสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(3) จัดให้มีระบบเฝ้าระวัง (Warning System) เพื่อเป็นกลไกในการประเมินและให้ความช่วยเหลือในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมถึงความมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ต้องมีการทำความเข้าใจกับทั้งหน่วยงานนโยบายและฝ่ายปฏิบัติให้ชัดเจนว่าเป็นระบบการช่วยเหลือ

3) สร้างแรงจูงใจและปลุกฝังทัศนคติให้ทุกภาคส่วนของสังคมเห็นความสำคัญของการศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาอย่างกว้างขวาง

บรรณานุกรม

สำนักงานงบประมาณ. 2549. http://www.bb.go.th/budget/inbrveT/B49/budget_49.pdf

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549. **กรอบแนวคิดในการจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษาและกรอบตัวชี้วัดทางการศึกษา.** (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549. **รายงานการสังเคราะห์ผลการติดตามและประเมินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษานับแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถึงสิ้นสุดปีงบประมาณ 2548.** กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549. **ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาของประเทศไทย.** (เอกสารอัดสำเนา)

International Institute for Management Development. 2002. **World Competitiveness Yearbook 2002.** Switzerland: Lausanne.

International Institute for Management Development. 2003. **World Competitiveness Yearbook 2003.** Switzerland: Lausanne.

International Institute for Management Development. 2004. **World Competitiveness Yearbook 2004.** Switzerland: Lausanne.

บรรณานุกรม (ต่อ)

International Institute for Management Development. 2005. **World Competitiveness Yearbook 2005**. Switzerland: Lausanne.

International Institute for Management Development. 2006. **World Competitiveness Yearbook 2006**. Switzerland: Lausanne.

Organization for Co-operation and Development (OECD). **Education at a Glance 2005**. www.oecd.org/edu/eag2005.

UNESCO. <http://portal.unesco.org/>

World Bank. **World Development Indicators 2005**.

<http://comppile.tamucc.edu/compworkload.htm>

<http://www.library.ca.gov/CRB/clssz/clssiz.html>

[http://www.minedu.govt.nz/index.cfm?layout=document
&documentid=10487&data=l](http://www.minedu.govt.nz/index.cfm?layout=document&documentid=10487&data=l)

[http://www.ncte.org/about/over/positions/category/class/
107621.htm](http://www.ncte.org/about/over/positions/category/class/107621.htm)

<http://www.nea.org/classsize/index.html>

תוכן

นิยามศัพท์

1) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษา พิจารณาจากระบบการศึกษาทั้งระบบว่าสามารถผลิตบุคลากรที่ตอบสนองต่อตลาดแรงงาน เศรษฐกิจ และการแข่งขันได้มากน้อยเพียงใด รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพคือใช้การสอบถามด้วยเทคนิค Delphi

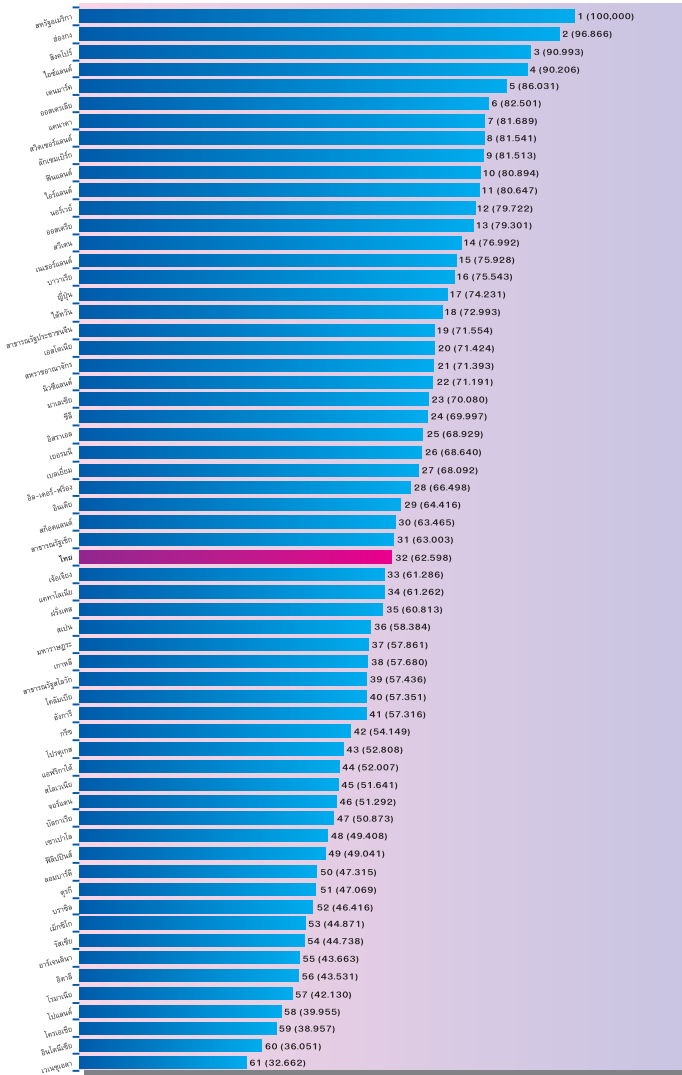
2) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พิจารณาจากการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยว่าสามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองต่อตลาดแรงงาน เศรษฐกิจ และการแข่งขันได้มากน้อยเพียงใด รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพคือใช้การสอบถามด้วยเทคนิค Delphi

3) ทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ พิจารณาถึงความสามารถในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะด้านภาษาที่ตอบสนองต่อผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพคือใช้การสอบถามด้วยเทคนิค Delphi

4) การถ่ายโอนความรู้ระหว่างบริษัทธุรกิจกับมหาวิทยาลัย พิจารณาว่ามีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยกับบริษัทธุรกิจมากน้อยเพียงใด รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพคือใช้การสอบถามด้วยเทคนิค Delphi

อันดับสมรรถนะการแข่งขัน พ.ศ. 2549

อันดับ (คะแนน)

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ในภาพรวม พ.ศ. 2549

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	สหรัฐอเมริกา	21	สหราชอาณาจักร	41	ฮังการี
2	ฮ่องกง	22	นิวซีแลนด์	42	กรีซ
3	สิงคโปร์	23	มาเลเซีย	43	โปรตุเกส
4	ไอซ์แลนด์	24	ชิลี	44	แอฟริกาใต้
5	เดนมาร์ก	25	อิสราเอล	45	สโลวีเนีย
6	ออสเตรเลีย	26	เยอรมนี	46	จอร์แดน
7	แคนาดา	27	เบลเยียม	47	บัลแกเรีย
8	สวีเดน	28	อิล-เดอร์-ฟร็องก์	48	เซา เปาโล
9	ลักเซมเบิร์ก	29	อินเดีย	49	ฟิลิปปินส์
10	ฟินแลนด์	30	สกอตแลนด์	50	ลอมบาร์ดี
11	ไอร์แลนด์	31	สาธารณรัฐเช็ก	51	ตุรกี
12	นอร์เวย์	32	ไทย	52	บราซิล
13	ออสเตรีย	33	เจอเจีย	53	เม็กซิโก
14	สวีเดน	34	แคทาโลเนีย	54	รัสเซีย
15	เนเธอร์แลนด์	35	ฝรั่งเศส	55	อาร์เจนตินา
16	บาวาเรีย	36	สเปน	56	อิตาลี
17	ญี่ปุ่น	37	มหาราษฏระ	57	โรมาเนีย
18	ไต้หวัน	38	เกาหลี่	58	โปแลนด์
19	สาธารณรัฐประชาชนจีน	39	สาธารณรัฐสโลวัก	59	โครเอเชีย
20	เอสโตเนีย	40	โคลัมเบีย	60	อินโดนีเซีย
				61	เวเนซุเอลา

ที่มา: IMD. World Competitiveness Yearbook 2006.

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ
ด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2549

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	สหรัฐอเมริกา	21	ไทย	41	เกาหลี
2	ลักเซมเบิร์ก	22	เยอรมนี	42	ฮังการี
3	สาธารณรัฐประชาชนจีน	23	เบลเยียม	43	บราซิล
4	สิงคโปร์	24	เม็กซิโก	44	ลอมบาร์ดี
5	ฮ่องกง	25	สาธารณรัฐเช็ก	45	บัลแกเรีย
6	ไอซ์แลนด์	26	สวีเดน	46	แอฟริกาใต้
7	อินเดีย	27	ไต้หวัน	47	โรมาเนีย
8	สหราชอาณาจักร	28	สวีเดน	48	โปรตุเกส
9	ไอร์แลนด์	29	ออสเตรีย	49	กรีซ
10	เจ้อเจียง	30	นิวซีแลนด์	50	อิตาลี
11	มาเลเซีย	31	เดนมาร์ก	51	สกอตแลนด์
12	เอสโตเนีย	32	อาร์เจนตินา	52	ฟิลิปปินส์
13	แคนาดา	33	อิสราเอล	53	โปแลนด์
14	ออสเตรเลีย	34	สเปน	54	สาธารณรัฐสโลวัก
15	ญี่ปุ่น	35	สโลเวเนีย	55	โครเอเชีย
16	ชิลี	36	บาวาเรีย	56	เวเนซุเอลา
17	ฝรั่งเศส	37	แคทาลอเนีย	57	เซาเปาโล
18	เนเธอร์แลนด์	38	ฟินแลนด์	58	ตุรกี
19	มหาราษฏระ	39	โคลัมเบีย	59	รัสเซีย
20	นอร์เวย์	40	อิล-เดอร์-ฟร็องก์	60	จอร์แดน
				61	อินโดนีเซีย

ที่มา: IMD. World Competitiveness Yearbook 2006.

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านประสิทธิภาพภาครัฐ พ.ศ. 2549

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	ฮ่องกง	21	ไทย	41	ฮังการี
2	สิงคโปร์	22	สวีเดน	42	โปรตุเกส
3	เดนมาร์ก	23	สาธารณรัฐสโลวัก	43	บัลแกเรีย
4	ไอซ์แลนด์	24	ไต้หวัน	44	รัสเซีย
5	ฟินแลนด์	25	แคนาดา	45	ฟิลิปปินส์
6	ออสเตรเลีย	26	สหราชอาณาจักร	46	กรีซ
7	ไอร์แลนด์	27	อิล-เดอว์-ฟร็องค์	47	เกาหลี
8	สวิตเซอร์แลนด์	28	แอฟริกาใต้	48	ฝรั่งเศส
9	แคนาดา	29	เจอเจียง	49	สโลเวเนีย
10	นอร์เวย์	30	สก๊อตแลนด์	50	เม็กซิโก
11	เอสโตเนีย	31	ญี่ปุ่น	51	อินโดนีเซีย
12	นิวซีแลนด์	32	อิสราเอล	52	โรมาเนีย
13	ชิลี	33	เยอรมนี	53	ตุรกี
14	สหรัฐอเมริกา	34	สาธารณรัฐเช็ก	54	เซาเปาโล
15	ออสเตรีย	35	อินเดีย	55	โครเอเชีย
16	ลักเซมเบิร์ก	36	มหาราษฏระ	56	ลอมบาร์ดี
17	สาธารณรัฐประชาชนจีน	37	โคลัมเบีย	57	อาร์เจนตินา
18	เนเธอร์แลนด์	38	เบลเยียม	58	โปแลนด์
19	บาวาเรีย	39	จอร์แดน	59	บราซิล
20	มาเลเซีย	40	สเปน	60	อิตาลี
				61	เวเนซุเอลา

ที่มา: IMD. World Competitiveness Yearbook 2006.

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ
ด้านประสิทธิภาพภาครัฐกิจ พ.ศ. 2549

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	ฮ่องกง	21	นิวซีแลนด์	41	ตุรกี
2	ไอซ์แลนด์	22	เอสโตเนีย	42	บราซิล
3	เดนมาร์ก	23	ญี่ปุ่น	43	สเปน
4	สหรัฐอเมริกา	24	สหราชอาณาจักร	44	ฟิลิปปินส์
5	ออสเตรเลีย	25	อิสราเอล	45	เกาหลี
6	ไอร์แลนด์	26	สกอตแลนด์	46	จอร์แดน
7	สิงคโปร์	27	มหาราษฏระ	47	กรีซ
8	ออสเตรเลีย	28	ไทย	48	ฝรั่งเศส
9	แคนาดา	29	เบลเยียม	49	บัลแกเรีย
10	ฟินแลนด์	30	สาธารณรัฐประชาชนจีน	50	โปรตุเกส
11	สวีตเซอร์แลนด์	31	เยอรมนี	51	ลอมบาร์ดี
12	สวีเดน	32	เซาเปาโล	52	สโลเวเนีย
13	บาวาเรีย	33	โคลัมเบีย	53	รัสเซีย
14	ไต้หวัน	34	สาธารณรัฐเช็ก	54	เม็กซิโก
15	เนเธอร์แลนด์	35	เจจียง	55	อิตาลี
16	นอร์เวย์	36	อิล-เดอร์-ฟร็องด์	56	อาร์เจนตินา
17	ลักเซมเบิร์ก	37	สาธารณรัฐสโลวัก	57	อินโดนีเซีย
18	ชิลี	38	แอฟริกาใต้	58	โรมาเนีย
19	อินเดีย	39	แคทาลันเนีย	59	เวเนซุเอลา
20	มาเลเซีย	40	ฮังการี	60	โปแลนด์
				61	โครเอเชีย

ที่มา: IMD. World Competitiveness Yearbook 2006.

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พ.ศ. 2549

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	สหรัฐอเมริกา	21	ฝรั่งเศส	41	สาธารณรัฐสโลวัก
2	ญี่ปุ่น	22	ลักเซมเบิร์ก	42	ชิลี
3	เดนมาร์ก	23	สหราชอาณาจักร	43	โปแลนด์
4	สวิตเซอร์แลนด์	24	เกาหลี	44	บัลแกเรีย
5	สิงคโปร์	25	นิวซีแลนด์	45	อาร์เจนตินา
6	สวีเดน	26	สกอตแลนด์	46	เซาเปาโล
7	ฟินแลนด์	27	ไอร์แลนด์	47	ไทย
8	นอร์เวย์	28	แคนาดา	48	เจ้อเจียง
9	บาวาเรีย	29	สาธารณรัฐเช็ก	49	โครเอเชีย
10	เยอรมนี	30	สเปน	50	โคลัมเบีย
11	ไอซ์แลนด์	31	มาเลเซีย	51	รัสเซีย
12	แคนาดา	32	ฮังการี	52	ตุรกี
13	ออสเตรเลีย	33	กรีซ	53	บราซิล
14	อิล-เดอร์-ฟร็องค์	34	โปรตุเกส	54	อินเดีย
15	เบลเยียม	35	เอสโตเนีย	55	โรมาเนีย
16	ฮ่องกง	36	สโลเวเนีย	56	ฟิลิปปินส์
17	อิสราเอล	37	สาธารณรัฐประชาชนจีน	57	มหาราษฏระ
18	เนเธอร์แลนด์	38	ลอมบาร์ดี	58	เวเนซุเอลา
19	ออสเตรเลีย	39	อิตาลี	59	เม็กซิโก
20	ไต้หวัน	40	จอร์แดน	60	แอฟริกาใต้
				61	อินโดนีเซีย

ที่มา: IMD. World Competitiveness Yearbook 2006.

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ
ด้านการศึกษา พ.ศ. 2549

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	ฟินแลนด์	21	เอสโตเนีย	41	อิตาลี
2	เดนมาร์ก	22	ฝรั่งเศส	42	เกาหลี
3	ไอซ์แลนด์	23	ญี่ปุ่น	43	สาธารณรัฐจอร์เจีย
4	สวีเดน	24	ฮ่องกง	44	โครเอเชีย
5	เบลเยียม	25	สกอตแลนด์	45	อาร์เจนตินา
6	แคนาดา	26	ลักเซมเบิร์ก	46	โคลัมเบีย
7	อิสราเอล	27	แคทาลันเนีย	47	โรมาเนีย
8	นอร์เวย์	28	เยอรมนี	48	ไทย
9	สวิตเซอร์แลนด์	29	สโลเวเนีย	49	เซาเปาโล
10	ออสเตรเลีย	30	มาเลเซีย	50	ซีลี
11	สหรัฐอเมริกา	31	สาธารณรัฐเช็ก	51	สาธารณรัฐประชาชนจีน
12	ออสเตรเลีย	32	สหราชอาณาจักร	52	บราซิล
13	สิงคโปร์	33	กรีซ	53	ตุรกี
14	ไอร์แลนด์	34	โปรตุเกส	54	เจอเจีย
15	อิล-เดอร์-พริก	35	สเปน	55	เม็กซิโก
16	เนเธอร์แลนด์	36	ลอมบาร์ดี	56	เวเนซุเอลา
17	บาวาเรีย	37	รัสเซีย	57	ฟิลิปปินส์
18	นิวซีแลนด์	38	บัลแกเรีย	58	มหาราษฏระ
19	ไต้หวัน	39	จอร์แดน	59	อินเดีย
20	ฮังการี	40	โปแลนด์	60	แอฟริกาใต้
				61	อินโดนีเซีย

ที่มา: IMD. World Competitiveness Yearbook 2006.

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2549

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	สหรัฐอเมริกา	21	มาเลเซีย	41	มหาราษฏระ
2	ฮ่องกง	22	ออสเตรีย	42	สาธารณรัฐสโลวัก
3	สิงคโปร์	23	เบลเยียม	43	อินเดีย
4	ไต้หวัน	24	ลักเซมเบิร์ก	44	กรีซ
5	อิสราเอล	25	อิล-เดอร์-ฟร็องค์	45	จอร์แดน
6	เกาหลี	26	ฝรั่งเศส	46	โคลัมเบีย
7	เดนมาร์ก	27	ไอร์แลนด์	47	เจ้อเจียง
8	แคนาดา	28	เอสโตเนีย	48	ไทย
9	สวีเดน	29	ลอมบาร์ดี	49	โครเอเชีย
10	ญี่ปุ่น	30	นิวซีแลนด์	50	ตุรกี
11	เนเธอร์แลนด์	31	อิตาลี	51	เซาเปาโล
12	ฟินแลนด์	32	สาธารณรัฐเช็ก	52	ซีลี
13	สหราชอาณาจักร	33	สาธารณรัฐประชาชนจีน	53	อาร์เจนตินา
14	นอร์เวย์	34	แคทาลอเนีย	54	เวเนซุเอลา
15	เยอรมนี	35	โปรตุเกส	55	บราซิล
16	บาวาเรีย	36	สเปน	56	โปแลนด์
17	ไอซ์แลนด์	37	ฟิลิปปินส์	57	รัสเซีย
18	สวิตเซอร์แลนด์	38	ฮังการี	58	โรมาเนีย
19	สกอตแลนด์	39	สโลเวเนีย	59	แอฟริกาใต้
20	ออสเตรเลีย	40	บัลแกเรีย	60	เม็กซิโก
				61	อินโดนีเซีย

ที่มา: IMD. World Competitiveness Yearbook 2006.

ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ
 ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2549

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	สหรัฐอเมริกา	21	เนเธอร์แลนด์	41	สเปน
2	ญี่ปุ่น	22	นอร์เวย์	42	กรีซ
3	สวีเดน	23	ออสเตรเลีย	43	เอสโตเนีย
4	เยอรมนี	24	รัสเซีย	44	เซาเปาโล
5	ไต้หวัน	25	เบลเยียม	45	แอฟริกาใต้
6	สวิตเซอร์แลนด์	26	อินเดีย	46	โคลัมเบีย
7	ฟินแลนด์	27	ไอร์แลนด์	47	อินโดนีเซีย
8	อิล-เดอร์-ฟร็องค์	28	นิวซีแลนด์	48	ชิลี
9	อิสราเอล	29	มหาราษฏระ	49	บัลแกเรีย
10	บาวาเรีย	30	สกอตแลนด์	50	บราซิล
11	ฝรั่งเศส	31	จอร์แดน	51	โปรตุเกส
12	เกาหลี	32	ฮ่องกง	52	โปแลนด์
13	สหราชอาณาจักร	33	แคทาลอเนีย	53	ไทย
14	ลักเซมเบิร์ก	34	สาธารณรัฐเช็ก	54	ตุรกี
15	เดนมาร์ก	35	เจจเจียง	55	โครเอเชีย
16	สิงคโปร์	36	ฮังการี	56	โรมาเนีย
17	สาธารณรัฐประชาชนจีน	37	อิตาลี	57	สาธารณรัฐสโลวาเกีย
18	แคนาดา	38	มาเลเซีย	58	ฟิลิปปินส์
19	ออสเตรีย	39	ลอมบาร์ดี	59	เวเนซุเอลา
20	ไอซ์แลนด์	40	สโลเวเนีย	60	อาร์เจนตินา
				61	เม็กซิโก

ที่มา: IMD. World Competitiveness Yearbook 2006.

ตารางแสดงอันดับความสามารถต่างกันต่างๆ ของประเทศไทยในเอเชีย พ.ศ. 2549

ประเทศ	อันดับตามสมรรถนะวิเคราะห์เชิงลึก					อันดับตามประสิทธิภาพการวิจัย					อันดับตามประสิทธิภาพการธุรกิจ					อันดับตามโครงสร้างพื้นฐาน									
	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย	นครมทมนโยธินศรีย			
เกาหลี	41	30	40	42	13	57	47	25	16	46	51	60	45	42	43	37	48	40	40	24	29	6	12	32	42
เดนมาร์ก	10	7	18	41	12	8	29	31	5	34	45	34	35	20	25	49	45	22	49	46	47	35	47	54	
ญี่ปุ่น	15	4	27	12	18	56	31	30	30	16	29	49	23	31	31	21	31	25	2	17	10	2	11	23	
ไต้หวัน	27	26	32	49	23	33	24	27	9	35	34	42	14	17	10	16	19	8	20	24	4	5	38	19	
ไทย	21	55	15	47	6	9	21	21	4	25	33	39	28	48	6	41	26	20	48	38	48	53	48	48	
ฟิลิปปินส์	52	59	53	58	49	13	45	58	15	54	49	28	44	46	15	55	40	39	56	61	37	58	53	57	
มาเลเซีย	19	36	31	19	29	4	36	32	6	42	46	46	27	45	7	27	35	21	57	60	41	29	58	58	
สิงคโปร์	11	43	4	32	26	1	20	39	13	13	31	41	20	39	4	33	22	17	31	35	21	38	39	30	
จีน	3	2	6	27	1	12	17	1	10	24	43	30	30	29	5	51	37	24	37	20	33	17	51	51	
อินเดียนี	4	13	1	13	3	10	2	12	3	2	2	22	7	27	3	19	9	4	5	1	3	16	15	13	
อินโดนีเซีย	7	10	22	18	10	3	35	42	12	36	41	45	19	38	1	26	23	11	54	33	43	26	57	59	
ฮ่องกง	61	52	59	61	45	59	51	45	7	55	59	55	57	61	32	59	57	52	61	53	61	47	61	61	
ออสเตรเลีย	5	5	3	5	20	52	1	4	1	8	1	13	1	1	2	2	2	2	16	3	2	32	23	24	

ที่มา: IMD, World Competitiveness Yearbook 2006.

ตารางแสดงอันดับความสามารถด้านการศึกษาของไทย พ.ศ. 2545-2549

ดัชนีชี้วัดด้านการศึกษา	พ.ศ. 2545	พ.ศ. 2546	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2548	พ.ศ. 2549
1. อันดับการลงทุนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา (% GDP)	36 (4.1)	18 (3.94)	41 (4.125)	48 (4.00)	49 (3.90)
2. อันดับอัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา (คน)	27 (20.7)	14 (20.7)	40 (20.4)	35 (19)	44 (21)
3. อันดับอัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา (คน)	43 (22.7)	25 (22.7)	54 (25.4)	50 (21)	53 (21)
4. อันดับการเข้าถึงระดับมัธยมศึกษาสุทธิ (%)	48 (49)	26 (55.43)	57 (55.4)	48 (71.2)	49 (72)
5. อันดับผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษา (%)	32 (12)	16 (13)	40 (14.5)	42 (14)	37 (18)
6. อันดับระบบการศึกษา (คะแนน)	38 (3.8)	17 (4.14)	42 (4.45)	35 (4.69)	35 (4.6)
7. อันดับการศึกษาในมหาวิทยาลัย (คะแนน)	36 (4.43)	20 (4.79)	42 (4.97)	41 (4.9)	34 (5.28)
8. อันดับการไม่รู้หนังสือ (%)	34 (4.7)	16 (4.5)	41 (4.3)	45 (7.4)	46 (7.4)
9. อันดับการยกย่องไอคิว (คะแนน)	34 (3.52)	12 (4.37)	33 (4.44)	38 (4.17)	36 (4.39)
10. อันดับทักษะด้านภาษา (คะแนน)	-	-	-	35 (5.03)	47 (4.27)
ดัชนีชี้วัดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา					
1. อันดับวิทยาศาสตร์ศึกษาในโรงเรียน (คะแนน)	38 (4.05)	17 (4.27)	42 (4.43)	36 (4.21)	31 (4.84)
2. อันดับจำนวนคอมพิวเตอร์ต่อ 1,000 คน (เครื่อง)	45 (40)	24 (43)	52 (49.6)	53 (57)	53 (66)
3. อันดับต้นทุนอินเทอร์เน็ตต่อ 20 ชั่วโมง (USD)	-	-	2 (6.98)	2 (6.98)	2 (7.39)
4. อันดับจำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตต่อ 1,000 คน (คน)	40 (58.17)	20 (79.16)	49 (95.54)	49 (116.7)	54 (119.8)
5. อันดับทักษะด้านเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร (คะแนน)	46 (5.34)	26 (6.068)	55 (6.13)	54 (6.04)	56 (6.03)
6. อันดับค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนา (% GDP)	46 (0.26)	28 (0.267)	57 (0.25)	58 (0.26)	58 (0.28)
7. อันดับจำนวนนักวิจัยต่อ 1,000 คน (คน)	41 (14)	21 (20)	29 (32)	33 (24.5)	25 (42.4)

ที่มา: IMD, World Competitiveness Yearbook 2002-2006.

หมายเหตุ: ตัวเลขนอกวงเล็บหมายถึงอันดับเป็นนัย และตัวเลขในวงเล็บคือสถิติหรือคะแนนของดัชนีนั้นๆ

* พ.ศ. 2546 ไม่สามารถนำอันดับมาเปรียบเทียบได้เนื่องจากวิธีการประเมินแตกต่างกัน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร. อรุณ จันทวานิช

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร. สมเกียรติ ชอบผล

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ดร. รุ่งเรือง สุชาภิรมย์

ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

นางเพ็ญจันทร์ นครินทร์

หัวหน้ากลุ่มประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ตลอดชีวิต

นางสิริวรรณ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา

หัวหน้าศูนย์การศึกษาเปรียบเทียบ

เสนอต่อที่ประชุม

ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ

อนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านวิจัย ติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

พิจารณารายงาน

ดร. สุวัฒน์ เงินฉ่ำ

กรรมการสภาการศึกษา

ดร. สมเกียรติ ชอบผล

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ดร. รุ่งเรือง สุชาภิรมย์

ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

นางสิริวรรณ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา

หัวหน้าศูนย์การศึกษาเปรียบเทียบ

รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เรียบเรียง และจัดทำรายงาน

ดร. รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์

นักวิชาการศึกษา 6 ว.

พิสูจน์อักษร

ดร. รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์

นักวิชาการศึกษา 6 ว.

นางสาวนิตยา กีนรัมย์

เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การศึกษาเปรียบเทียบ

เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า
หากท่านไม่ใช้หนังสือเล่มนี้แล้ว
โปรดมอบให้ผู้อื่นนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป